

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Bc. Lucie Zdeňková

© 2017 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lucie Zdeňková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Název anglicky

Institutions for Leisure Time spending of the Youth up to 18 years of age

Cíle práce

Diplomová práce se věnuje volnočasovým aktivitám mládeže do 18 let, především žákům základní školy. Podrobněji se zaměřuje na Sportovní soukromou základní školu v Litvínově. Poukazuje také na důležitost věnovat se mládeži ve volném čase, motivovat je k lepším výsledkům a naučení se přijímání autority, jako prevenci proti sociálně-patologickým jevům žáků a mládeže. Zkoumaný objekt je srovnáván s jinou organizací nabízející volnočasové aktivity ve stejném regionu.

Metodika

Teoretická část je zpracována literární rešerší, ve které je cílem popsat základní terminologie související s tématem instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let. V teoretické části jsou zmíněny nabízené mimoškolní aktivity, jejich zajišťování, financování a spolupráce se sportovními kluby. Praktická část se zabývá zhodnocením, zda si základní škola plní své cíle a poslání. Porovnává úspěchy dosažené organizací. Použita je institucionální analýza, přinášející výsledky, které odhalují, zda dané organizaci dostačují vlastní finanční prostředky pro plnění svých závazků.

Výsledkem jsou doporučení na případné další zajištění financí a spolupráce s jinými organizacemi.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

spolupráce, finance, škola, sport, mládež, kroužky, volný čas

Doporučené zdroje informací

ČÁP, Jan. Psychologie mnohostranného vývoje člověka. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990, 292 s. ISBN 80-04-22967-0.

HÁJEK, B.; HOFBAUER, B.; PÁVKOVÁ, J. Pedagogické ovlivňování volného času: Současné trendy. 1. vyd., Praha: Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.

HOFBAUER, B. Děti, mládež a volný čas. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. 176 s. ISBN 80-7178-927-5.

MALACH, J. Teorie metodiky výchovy. Praha: Univerzita Jana Ámose Komenského, 2007. 228 s. ISBN 978-80-86723-29-7.

MATOUŠEK, Oldřich, KROFTOVÁ, Andrea. Mládež a delikvence: Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže. 1. vyd. Praha: Portál, 1998, 336 s. ISBN 80-7178-226-2.

PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ E.; MAREŠ J. Pedagogický slovník. 3. vyd. Praha: Portál, 2001. 322 s. ISBN 80-788071-785798.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

PhDr. Miroslav Polišenský, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11.11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce, s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 3. 2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala PhDr. Miroslavu Poliškému, CSc. za odborné rady a cenné připomínky při zpracování diplomové práce. Dále děkuji panu řediteli Sportovní soukromé základní školy s.r.o., Mgr. Pavlu Škramlíkovi a ostatním zaměstnancům školy, za ochotu při poskytování veškerých podkladů pro výzkumnou část této práce. Mé poděkování také patří všem, kteří mě podporovali po celou dobu jejího psaní.

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Leisure time institution for the youth under 18 years of age

Souhrn

Diplomová práce se zabývá analýzou instituce poskytující volnočasové aktivity mládeže do 18 let. Vybranou institucí je Sportovní soukromá základní škola v Litvínově. V teoretické části jsou definovány pojmy volný čas, problematika volného času, životní styl mládeže a politika mládeže. Následně se práce zaměřuje na výchovu mládeže, která působí preventivně proti patologickým jevům. Poslední kapitola se věnuje institucím pro trávení volného času, jedná se o ziskové a neziskové instituce a jejich poslání. Závěrem je charakteristika universální institucionální struktury, prostřednictvím které je zpracována institucionální analýza prováděná ve výzkumné části. Výzkumná část práce zprvu uvádí charakteristiku cíle a metody výzkumu, na kterou navazuje podrobný popis vybrané instituce. Stěžejní část výzkumu je vlastní institucionální analýza, kde je hodnoceno 6 dílčích oblastí. Cílem je zjištění, zda a na kolik procent si instituce plní svá poslání. V závěru práce jsou shrnuty výsledky analýzy a jsou navržena opatření, která by mohla vést k odstranění nedostatků.

Klíčová slova: spolupráce, finance, škola, sport, mládež, kroužky, volný čas

Summary

The thesis deals with the analysis of institutions providing leisure-time activities for youth up to 18 years. The selected institutions Sports private basic school in Litvinov. In the theoretical part are defined the concepts of leisure, the issue of free time, the lifestyle of youth and youth policy. Subsequently, the work focuses on the education of youth, which has a preventive effect against pathological phenomena. The last chapter is devoted to the institutions for spending free time, this is about profit and non-profit institutions and their mission. Finally, it is characteristic of the universal institutional structure through which it prepared the institutional analysis carried out in the research section. The research part of the work first presents the characteristics of the objectives and methods of research, followed by a detailed description of the selected institution. A pivotal part of the research is inherent to institutional analysis, where is rated 6 sub-areas. The goal is to determine whether and on how many percent the institution fulfills its mission. In conclusion are summarized the results of the analysis and proposes actions that could lead to the removal of deficiencies

Keywords: cooperation, finance, school, sport, the youth, hobby school, leisure time

1 OBSAH

1	OBSAH	7
2	ÚVOD	10
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	14
3.1	Vymezení základních pojmů	14
3.1.1	Volný čas	14
3.1.2	Problematika volného času	15
3.1.3	Mládež	17
3.1.4	Vrstevnické skupiny	17
3.2	Vývoj využívání volného času	18
3.2.1	Vznik základních modelů	18
3.2.2	Poválečný vývoj	19
3.3	Politika mládeže	20
3.3.1	Koncepce podpory mládeže na období 2014 - 2020	21
3.3.2	Finanční podpora	22
3.4	Volný čas a životní styl	22
3.4.1	Životný styl současnosti	23
3.4.2	Zdravý životní styl	24
3.5	Tělesná aktivita	25
3.5.1	Dělení pohybových aktivit	26
3.5.2	Mezinárodní srovnání	27
3.6	Výchova mládeže ve volném čase	28
3.6.1	Výchova jako prevence	29
3.6.2	Významná zařízení pro výchovu mimo vyučování	31
3.7	Preventivní programy WHO na podporu aktivního životního stylu, zdraví a správné výživy	33
3.7.1	Health Promoting School - HPS	34
3.7.2	Nutrition-Friendly School Initiative - NFSI	34
3.8	Instituce pro trávení volného času	35
3.8.1	Neziskové organizace	35
3.8.2	Ziskové organizace	37
3.8.3	Poslání instituce	38
3.8.4	Institucionální analýza podle B. Malinowského	39

4	PRAKTICKÁ ČÁST	41
4.1	Cíl výzkumu	41
4.2	Metoda výzkumu	41
4.3	Charakteristika města Litvínov	43
4.3.1	Historie Města	44
4.3.2	Sportovní a kulturní vyžití	45
4.4	Charakteristika Soukromé sportovní ZŠ Litvínov	46
4.4.1	Zaměření SSZŠ	48
4.4.2	Hodnocení žáků	48
4.5	Projekty a programy	49
4.5.1	Projekt "Škola v pohybu"	49
4.5.2	Program prevence proti rizikovému chování	50
4.5.3	Program „Mléko, ovoce a zelenina do škol“	51
4.6	Výsledky žáků	52
4.6.1	Školní sportovní úspěchy	53
4.6.2	Výsledky okresních olympiád a vědomostních soutěží	54
4.6.3	Projekt "KALIBRO"	54
4.7	Budova a vybavení školy	56
4.8	Volnočasové a pohybové aktivity	59
4.8.1	Školní družina	59
4.8.2	Školní klub	64
4.8.3	Sport a kroužky	67
4.8.4	Akce školy	69
4.9	Personální zajištění	72
4.9.1	Etický kodex pedagogického pracovníka	73
4.9.2	Pedagogické zajištění školní družiny	75
4.9.3	Pedagogické zajištění školního klubu	76
4.10	Normy, zásady, řády, směrnice	77
4.10.1	Program „Prevence rizikového chování“	79
4.10.2	Financování	80
4.11	Ekonomické předpoklady	81
5	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A DOPORUČENÍ	86
6	ZÁVĚR	91
7	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	94

7.1	Tištěné dokumenty.....	94
7.2	Elektronické zdroje	95
8	PŘÍLOHY	99

2 ÚVOD

Volný čas je opakem doby, která je určena prací nebo povinností. Je to čas, kdy si každý člověk sám vybírá, co bude dělat a jakým činností se bude věnovat. Trávit volný čas hodnotně a kvalitně je velice důležité především pro děti a dospívající mládež. Jakým způsobem tráví děti a mládež svůj volný čas může ovlivnit jejich budoucí sociální postavení, vzdělání, ale také dovednosti, návyky i zlozvyky. Také proto je na toto téma kladen stále větší důraz z hlediska ekonomického, sociálně-psychologického nebo zdravotně-hygienického.

Požadavky dětí a mládeže na trávení volného času se mění s věkem a dospíváním. Čím starší dítě je, tím více rozhoduje o svém volném čase sám. Je žádoucí, aby všichni trávili volné chvíle se svými vrstevníky, kteří si jsou v určitých ohledech blízcí a rozumějí si. Nejdůležitější je, aby se všichni ve svém okolí cítili šťastně, uvolněně a chtěně. Vzájemná interakce v kolektivu má na každého jiný vliv. Působení okolí může přinášet jak spoustu pozitivních zážitků, dovedností a návyků, tak mohou přinášet i negativní společenské jevy, jako je požívání alkoholu nebo drog. Proto je důležité vyplňovat volný čas dětí a mládeže smysluplnými aktivitami, které je především musí bavit a být na základě dobrovolné účasti. O to více pozitivně na ně budou působit.

Primárně nejvýznamnější vliv na formování osobnosti má rodina a blízké okolí. Pokud bude mládež vedena ke sportu a aktivnímu odpočinku od útlého dětství, budou to považovat jako automatickou součást života. Pokud dítě není nabádáno k pestrému a účelnému trávení volných chvil, obtížně si najde samo plnohodnotnou výplň volného času. V současnosti se stále více rozšiřuje fenomén chytrých telefonů, internetu a různých videoher, kterými si děti krátí volný čas. To je zapříčiněno stále větší zaměstnaností rodičů a zrychlujícím se životním stylem. Důležitou roli v neposlední řadě také zastupují pedagogové ve školách, vedoucí a trenéři kroužků a sportovních klubů.

V dnešní době je nespočet možností, jak volný čas trávit. Stále více organizací budují na volnočasových aktivitách svůj příjem. Ve větších městech nově vznikají herny, lasergamy, nová sportoviště ale také kina a knihovny, které se snaží své návštěvníky nalákat nejrůznějšími doplňkovými službami například formou zajímavých přednášek nebo besed. Své stabilní místo ve smysluplném trávení volného času mají základní školy, ve kterých žáci mohou využít školních družin, klubů i kroužků. Organizovaný volný čas institucemi často zastupuje výchovný dohled rodičů, kteří jsou zaneprázdnění. Nepřeberné množství zájmových kroužků a sportovních činností také nabízí Soukromá sportovní základní škola s.r.o. v Litvínově, jejíž analýza je součástí této diplomové práce.

CÍL PRÁCE A METODIKA

Cíl

Cílem diplomové práce je vymezit základní pojmy, které souvisejí s možnostmi využití volného času a následně zhodnotit jejich úroveň u mládeže a dětí na základě získaných poznatků, které byly pořízeny výzkumem u žáků na Soukromé sportovní základní škole v Litvínově. Poté se práce zaměřuje na popis a analýzu poskytovaných volnočasových aktivit vybrané instituce.

Hlavním cílem práce je analyzovat, zda vybraná instituce naplňuje veřejné poslání z hlediska poskytování aktivit pro trávení volného času mládeže do 18 let a zda má pro tento účel dostatek prostředků. Výsledek analýzy je procentní vyjádření úspěšnosti naplnění cílů a poslání.

Metodika

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zpracována na základě literární rešerše, která se zaměřuje na problematiku trávení volného času mládeže do 18 let. Studium literatury, legislativních a internetových zdrojů, jsou vymezeny pojmy, které s tímto tématem úzce souvisí. V začátku teoretické částí je definován volný čas, současná problematika volného času, jeho vývoj a vznik základních modelů. Dále je charakterizována politika mládeže, její hlavní cíle, koncepce podporující mládež nebo finanční podpora. Součástí této části práce je také analýza volného času v souvislosti se životním stylem, kdy je soustředěno na zdravý životní styl a tělesné aktivity mládeže. Na způsob trávení volného času se zaměřuje výchova mládeže ve volném čase, která je důležitá jako prevence proti nevhodnému chování a nežádoucím návykům. Vyjmenovány jsou instituce, které tuto úlohu plní. Práce neopomíjí ani světové preventivní programy WHO na podporu životního stylu, zdravý a správné výživy, ke kterým patří HPS a NFSI. K závěru teoretické části jsou charakterizovány instituce, dělí se na ziskové a neziskové a jejich poslání. Poslední kapitola se zaměřuje na popis institucionální analýzy podle Bronislava Malinowského.

Praktická část se věnuje analýze vybrané instituce, zda naplňuje své veřejné poslání a zda má pro tento účel dostatek prostředků. Analýza proběhla na základě pozorování, studia dat a dotazování. Postup analýzy je přiblížen na začátku praktické části, kde je uvedeno u jakých oblastí bude hodnocení probíhat a jakým způsobem. Součástí metodiky je také tabulka s bodovým hodnocením, které bude kritériem analýzy. Po metodice následuje stručná charakteristika města Litvínova, kde se zkoumaná instituce nachází. Ta obsahuje historii města a především kulturní a sportovní vyžití pro místní obyvatele. Následně je uvedena analyzovaná instituce Sportovní soukromá základní škola s.r.o., která poskytuje možnosti pro trávení volného času. Vybrané oblasti jsou analyzovány podle již zmíněných třech možností a jsou hodnoceny prostřednictvím bodové škály 1-10. Kdy 1 bod znamená nejmenší počet bodů, tedy nedostačující stav a naopak 10 bodů je výborným výsledkem, kdy se téměř nedá nic vytknout. Bodové hodnocení je následně převedeno na procentuální úspěšnost.

Poslední kapitolou diplomové práce jsou výsledky analýzy, která obsahuje hodnocení všech dílčích oblastí. Ty jsou zobrazeny ve shrnující tabulce, ze které vyplývá, jak je instituce úspěšná v naplňování svých cílů a poslání. Na základě výsledků jsou navržena opatření, která mohou vést pro budoucí zlepšení.

3 Teoretická východiska

3.1 Vymezení základních pojmů

3.1.1 Volný čas

Volný čas lze chápat jako protiklad doby, která je nutná pro práci a povinnosti. Je to doba, kdy si každý sám dobrovolně vybírá, jaké činnosti bude dělat, které mu zároveň přinášejí radost, uspokojení a uvolnění [1].

K pojmu volný čas se většinou přiřazuje odpočinek, zábava, rekreace, zájmové vzdělání nebo zájmové činnosti. U dětí a mládeže se do volného času nezahrnuje vyučování a činnosti, které jsou s ním spojené, starání se sám o sebe, péče o zevnějšek a ostatní osobní věci. Do volného času také nespádají činnosti, které zabezpečují biologickou stránku člověka, jako je jídlo, spánek nebo zdravotní péče [1].

U dětí a mládeže je důležité a žádoucí ovlivňování jejich chování pedagogy. Děti postrádají zkušenosti, v některých oblastech také znalosti a je pro ně velice obtížné vyznat se a orientovat se v oblastech zájmových činností. Proto je pro ně nezbytné citlivé vedení, které by mělo být především nenásilné, přitažlivé, ale také dobrovolné. Jednotlivé metody s jakými k dětem a mládeži přistupovat záleží na věku, mentálním i sociálním stavu [2].

Prostředí pro trávení volného času je velice pestré. Volnočasové aktivity mohou poskytovat školy, instituce, různé společenské organizace, v neposlední řadě také rodina a domov. Většina mládeže a dětí tráví svůj volný čas bez dohledu svých rodičů nebo dospělé osoby vůbec. Pobývají na veřejných prostranstvích, na ulicích, venku nebo na dětských hřištích. Bez dohledu rodičů a bez zájmu dospělých může být do určité míry ohrožena výchova dětí i jejich bezpečnost [1].

3.1.2 Problematika volného času

Problematika volného času mládeže obsahuje různá hlediska, ze kterých na ni můžeme nahlížet. Jedním z nich je ekonomické hledisko. Pro stát i společnost je významné kolik se investuje do volnočasového zařízení, a stejně tak je podstatné do jaké míry se investice vrátí a jestli vůbec. Volnočasové aktivity už nejsou využívány jen jako vzdělávací nebo výchovná činnost, ale stala se také výraznou komerční záležitostí. V tržní ekonomice se stal volnočasový průmysl dobře prosperujícím odvětvím s dobrými vyhlídkami do budoucnosti. Na pracovišti podává vždy lepší výkon člověk, který je odpočatější plný energie a působící pozitivně i na svůj kolektiv. O úrovni společnosti také vypovídá, kolik jsou ochotni finančně investovat do svého volného času [1].

Dalším je hledisko sociologické a sociálně-psychologické, které zkoumá, do jaké míry působí trávení volného času na děti a mládež. Je velice důležité jak formují každou jednotlivou osobnost a utváření vzájemné vztahy ve společnosti. Jak dítě či mládež tráví svůj volný čas je dané sociálním prostředím. V dětství a dospívání jsou největším vzorem rodiče, kteří mohou ovlivňovat jak pozitivně, tak také samozřejmě negativně. Za rodiny, které neplní dobře svoji výchovnou úlohu, mohou do určité míry zaskakovat školy a jiná výchovná zařízení, které jim kompenzují alespoň z části výplň volného času. Pokud by nezájem měl na mládež negativní vliv, mohlo by dojít, že se připojí k problémové vrstevnické skupině [9].

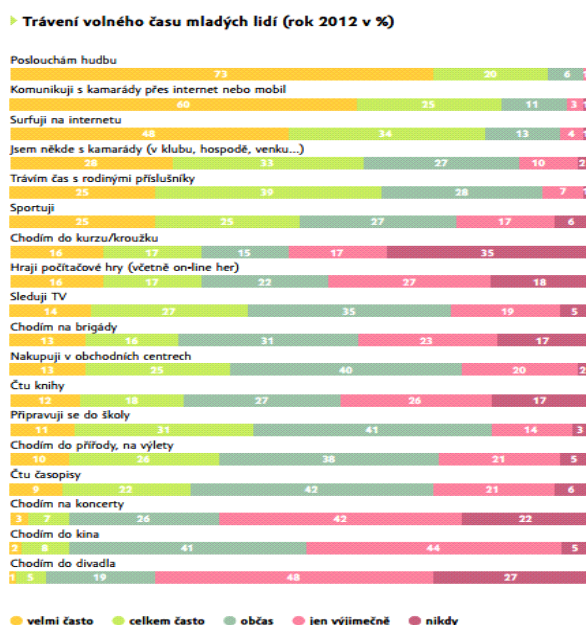
Na využívání volného času, který by měl podporovat zdraví tělesný i duševní stav a vývoj člověka nahlíží zdravotně-hygienický pohled. V tomto odvětví je důležité zkoumat harmonogram denních aktivit, duševní hygienu, hygienu okolí i vztahů kolem mládeže. Zdravotní stav člověka se projevuje na správném využití volného času. Děti a mládež by měly mít především ve věku základní školy nastavené pravidelné doby pro spaní i vstávání, zažité by také měly být každodenní hygienické návyky, zahrnující koupání, čištění zubů a vhodné oblékání [9].

Česká mládež tráví svůj volný čas převážně sledováním televize nebo u počítače, kde hrají hry nebo surfují po internetu. Snižuje se také věk, kdy se děti

registrují na nejrůznějších sociálních sítích. Rodiče na ně totiž nemají tolik času, kolik by si představovali a dětem pasivní zábava vyhovuje. Podstatně šťastnější a radostnější jsou naopak děti, které se pravidelně věnují sportu a chodí do kroužků, to vyplývá z celonárodního výzkumu Národního institutu dětí a mládeže ministerstva školství. Výzkumu se zúčastnilo přes 2 000 dětí ve věku od šesti do patnácti let, které odpovídaly na otázku, jak tráví svůj volný čas a jak do jejich života zasahují moderní technologie [20].

Následující graf potvrzuje, že pasivním aktivitám ve volném čase se věnuje nejvíce mládež, jde především o poslech hudby, vzájemná interakce s přáteli přes mobilní telefony nebo surfují na internetu. Přibližně čtvrtina mládeže tráví čas s přáteli mimo domov a podobně je na tom doba strávená v rodinném kruhu. Naopak velice malý zájem ze strany mládeže je o kulturní akce. Z grafu vyplývá, že jen zanedbatelná část navštěvuje kina, koncerty nebo divadlo zcela sporadicky.

Graf 1: Trávení volného času mladých lidí

Zdroj: [36]

3.1.3 Mládež

V současné době se neuvádí jednotná definice, která by specifikovala pojem mládež. U různých autorů i v odborné literatuře je mládež pojmenována vícero označeními, v souvislosti z jakého hlediska je pojem vymezovaný. Odlišně definují mládež sociologové, jinak psychologové a jiných termínů také využívají kriminologové. Nejčastěji používanými pojmy jsou mládež a adolescence. I přesto že každý z termínů s sebou nese rozdílné konotace, jsou v českém jazyce často zaměňovány. Označení adolescenti se nejčastěji používá v psychologii a označuje vývojové období a naopak širší pojem mládež je typické označení v sociologii a pedagogice a vztahuje se na označení určité skupiny [9].

Etapy fáze adolescence:

- časnou adolescenci (10/11-13 let);
- střední adolescenci (14-16 let);
- pozdní adolescenci (17-20 let) [9].

3.1.4 Vrstevnické skupiny

Pro většinu dětí a mládeže je primární a nejčastější formou dobrovolného sdružování jejich neformální vrstevnická skupina. Je složena z dětí nebo mladých lidí, kteří jsou podobného zájmu, stejného pohlaví a také většinou mají stejný sociální status. Osoby těchto vrstevnických skupin si většinou rozumějí a tráví spolu část volného času. Vrstevnické skupiny nejdříve vznikají v okolí bydliště, teprve s věkem se jejich dosah zvětšuje. Začátky jsou u menších dětí, kteří poznávají své vrstevníky na hřištích kolem svých domovů, poté ve školách a zájmových kroužcích [2].

Příslušnost k takové skupině napomáhá překonávat sociální vyloučení, přispívá k socializaci a k přivlastnění kladných hodnot. Je důležité, aby si dítě připadalo, že někam patří, že je něčeho součástí. Ovšem může na jedince působit i opačným směrem a aktivovat antisociální a delikventní chování [2].

Stejné vrstevnické skupiny, které jsou pozitivně zaměřené, se většinou věnují společným hrám, sportu nebo zábavě a umožňují svým členům vstupovat do vzájemné komunikace. Ve skupinách jsou stanovené jednoduché a krátkodobé cíle, není daná pevná organizační struktura. Skupiny vrstevníků zůstávají stálou součástí života dětí a mladých lidí a zachovávají si významný výchovný potenciál [6].

3.2 Vývoj využívání volného času

První změny výchovy ve volném čase nastaly po skončení třicetileté války, kdy se měnil životní způsob obyvatel ve městech i na vesnicích. Člověk se více oprostil od domova, jako místa svého pracoviště nebo místa pro trávení volného času. Vyšší vrstvy obyvatel si začaly budovat svá víkendová sídla mimo města. Začaly vznikat kluby, kavárny a nejrůznější spolky. Nejvýraznějším oddělováním bydliště, místa pro trávení volného času a pracoviště docházelo od první poloviny 19 století [6].

3.2.1 Vznik základních modelů

Ve dvacátých letech 20. století se začaly formovat dva základní modely pro uspořádání volného času dětí a mládeže. Iniciátory v západních a severních zemích Evropy se stávaly inovatorští pedagogové nebo sdružení dětí, mládeže a dospělých. Ve Francii se poprvé rozvinuly řízené volnočasové aktivity na území celého státu. Začaly vznikat domy mládeže a kultury, letní tábory pro děti, které byly organizovány národními i mezinárodními organizacemi. Ve třicátých letech 20. století vznikl ve Francii první sekretariát pro mládež a tělovýchovu, který po druhé světové válce přetvořil na samotné ministerstvo mládeže a sportu [1].

Druhým základním modelem v bývalém Sovětském svazu byla sdružení a zařízení volného času dětí a mládeže. Vznik sdružení a zařízení bylo ovlivněno přímými zásahy státu a jeho ideologií. Toto uspořádání mělo za následek vysokou negramotnost, nízkou životní a kulturní úroveň celkově. Během doby

industrializace měly aktivity volného času velký vliv na kvalifikaci v zemědělství i v průmyslu. Začala vznikat nová volnočasová zařízení, především domy pionýrů a mládeže, odborně orientovaných stanic mladých techniků, přírodovědců nebo turistů, také byla zřizována zařízení tělovýchovných, sportovních, branných a jiných společenských organizací [1].

3.2.2 Poválečný vývoj

V západoevropských zemích vývoj pokračoval ve stejných zásadách pluralismu stejně jako v předválečném období. Souběžně se rozvíjely sdružení zájmových aktivit s výstavbou různých druhů hřišť, středisek volného času, parků pro děti a další herní prostředí. Na rozvoji se podílely statní orgány na platformě zákonů o mládeži. Vznikat začaly nové typy moderních zařízení s inovativním technickým vybavením [9].

V bývalém Sovětském svazu stejně jako v západních zemích pokračoval vývoj na stejném principu jako v předválečném období. Podobný model s menšími odlišnostmi si osvojily i další země východní Evropy. Začala vznikat denní zařízení pro děti zaměstnaných rodičů, o které bylo postaráno po skončení vyučování. Velký rozmach nastal u zakládáních lidových škol umění [9].

Sedmdesátá a osmdesátá léta 20. století byla v západoevropských zemích ve znamení prohloubení životních problémů mládeže. Stále častěji se objevovala chronická nezaměstnanost, drogová závislost, krize rodiny. Přestože si tato situace žádala zvýšení pozornosti k sociálním problémům života mládeže a dětí, tak paradoxně v některých zemích oslabil význam volného času mladé generace. Přestože země severozápadní Evropy začaly vytvářet a realizovat komplexní politiku mládeže, tak stále chyběly v místech bydliště klubovny, centra volného času nebo dětská hřiště. Proto Německo a Rakousko zahrnulo rozšíření těchto volnočasových míst do dlouhodobého plánování rozvoje měst. Modelu sociálního státu, který se zabýval volnočasovými aktivitami mladistvých, pomohla decentralizace odpovědnosti na nižší články samosprávy, které měly mnohem lepší přehled, na co a kde se zaměřit [9].

Země ležící ve střední a výhodní Evropě stále dodržovaly dosavadní koncept a neustále rozšiřovaly stávající zařízení, prioritně školních družin, lidových škol umění a domů mládeže a pionýrů. Své poslání si zařízení plnily uspokojivě vůči diferenciovaným zájmům dětí a mládeže, které se měnily s věkem. Ani tyto země se v 80. letech nevyhnuly negativním vlivům drog, xenofobii nebo brutalitě, ne však v takové míře jako tomu bylo v severozápadní Evropě [9].

Koncem 20. století zaniklo bipolární rozdělení evropského kontinentu a společnost se začala výrazně proměňovat. Změny se týkaly v uchopení a praxi výchovy dětí a mládeže ve volném čase, dále se prohluboval integrační evropský proces. Stále větší vliv získávají společnosti, které se řídí cíli a východiskem, které obsahuje Úmluva o právech dítěte (OSN, New York, 20. Listopadu 1991), u nás je přijat jako zákon č. 104/1991 Sb [9].

3.3 Politika mládeže

Termín politika mládeže představuje vize do budoucnosti, konkrétní cíle, priority a opatření státu, které by měly napomoci mladým lidem k využívání volného času co nejsmysluplněji. Prostřednictvím podpory formálního i neformálního vzdělávání by mělo docházet k naplňování jejich ambicí, k aktivnímu zapojení do společnosti, k snazšímu získání zaměstnání a celkově tak zlepšit jejich životní situaci [21].

Cíle moderní politiky mládeže:

- vytvářet více příležitostí pro mladé lidi v oblasti vzdělávání a zaměstnání,
- zvýšit začlenění a potřebu mládeže účastnit se na rozhodovacích procesech ve společnosti,
- upevnit mezigenerační společnost jako celku [21].

Hlavním smyslem politiky mládeže v ČR je co nejužší spolupráce s ostatními partnery a resorty, které se zabývají všemi oblastmi, zaměřující se na

životy mladých lidí. Dalším základním kamenem je ukotvení jednotlivých opatření politiky mládeže na základě ověřených dat z výzkumů, analýz a také na základě přímé konzultace různých vrstevnických skupin mládeže [21].

3.3.1 Koncepce podpory mládeže na období 2014 - 2020

Základním strategickým dokumentem České republiky pro realizaci státní politiky mládeže je Koncepce podpory mládeže na období 2014 - 2020 . Návrh tohoto strategického dokumentu byl vládou České republiky projednán dne 12. května 2014 a schválen usnesením č. 342/2014 [22].

Tato koncepce stanovuje strategické cíle státní politiky vztahující se k mládeži, které jsou dále rozpracovány do jednotlivých cílů. Zabývá se potřebami mládeže především v oblastech vzdělávání, zaměstnanosti a podnikání mladých lidí, kultury a tvořivosti, zdraví a zdravého životního stylu, jejich participace, sociálního začleňování a dobrovolnictví. Koncepce 2020 je zcela kompatibilní s rámcem Evropské unie. Z nynějších poznatků, které byly orientovány na situaci mládeže se reflektují tři všeobecné a propojené cíle, kdy úzce souvisejí se sociální agendou:

1. vytvářet více příležitostí pro mládež ve vzdělávání a zaměstnanosti;
2. usnadnit přístup mladých lidí k rozhodovacím procesům a podpořit jejich plné začleňování do společnosti a
3. podporovat vzájemnou solidaritu mezi společnostmi a mladými lidmi a utužovat mezigenerační vztahy [22].

Koncepce 2020 je navazujícím pokračováním Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 – 2013 a Strategii mládeže EU, jejíž hlavním cílem je přispět ke zkvalitňování života mládeže, především díky rozvoji jejich osobnosti. Stěžejní je, aby se ve stále měnícím světě, dokázali přizpůsobovat prostředí a využívali svůj potenciál v praxi i v aktivní participaci se společnostmi [22].

Veškeré úkoly vycházející z plánů Koncepce mají pod záštitou jednotlivé resorty, tedy ministerstva, do kterých mimo jiné patří i financování prostředků z vlastních zdrojů na realizaci úkolů. Celou realizaci projektu má na starosti Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které se s ostatními ministerstvy podílí na realizaci jednotlivých tematických oblastech Koncepce [22].

3.3.2 Finanční podpora

O dotace mohou žádat ty instituce, které realizují volnočasové aktivity pro děti a mládež anebo se zaměřují na podporu a rozvoj nadání. Dotace přímo vypisuje MŠMT. Programy, které jsou vyhlašované odborem pro mládež MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží jsou:

- Program pro „NNO uznané MŠMT pro práci s dětmi a mládeží“,
- Program pro střešní organizace [23].

V rámci zmiňovaného podprogramu jednotlivé krajské rady mají nárok na projekty na podporu mládežnických iniciativ, které se financují ze strany MŠMT, ale také ze strany zapojených měst a krajů. „Projekt“ je navázán na podporu mládežnických iniciativ, který vyhlašuje Česká národní agentura – Mládež v akci a podporuje aktivity, které si sami mladí lidé vymyslí, vytvoří a zrealizují [23].

3.4 Volný čas a životní styl

Jedním z nejvýraznějších ukazatelů životního stylu je způsob využívání volného času. Životní styl je chápán jako určitý soubor životních norem, kterým se jednotlivci i celá společnost vyznačuje. Součástí je hodnotová orientace každého člověka, kterou se prosazuje v jeho způsobu chování a působení sociálních i materiálních životních podmínek [1].

Každá bytost má individuální hodnoty, kterými utváří životní podmínky a svoji aktivitu. Lidi lze členit podle hodnoty, jakou přisuzují volnému času. Pro

některé je nejvýznamnější hodnotou práce, ostatní mohou brát práci pouze jako nutnost a větší váhu mají pro ně volnočasové aktivity [9].

K nejvýraznějším ukazatelům k hodnocení životního stylu také patří vztahy s lidmi a sociální interakce a společnost, ve které se lidé pohybují a tráví svůj volný čas. Je mnoho druhů osobností, někteří tráví svůj čas raději sami, někteří v menší skupině svých nejbližších, jiní kolem sebe potřebují mít neustále rušno a velkou skupinu lidí [9].

Rodina hraje nejdůležitější roli při hodnocení sociálních vlivů ve volném čase. V rodině se získává prvotní zkušenost s využíváním volného času, tak jako v jiných oblastech formování člověka. Pro děti se stávají prvními vzory jejich rodiče, přebírají jejich životní styl, návyky, ale i zlovyky. Pokud dítě nebudou rodiče vést k pohybu a zdravému životnímu stylu, těžko se to v dětství naučí samo. Na tyto aspekty má vliv nespočet skutečností. Při formování životního stylu k volnému času jsou důležité tyto skutečnosti: typ rodiny, velikost rodiny, způsob rodinného soužití, věk rodičů, počet dětí, čas rodičů, zájmy rodičů nebo vynaložené finanční prostředky pro své koníčky [6].

3.4.1 Životný styl současnosti

Změna životního stylu přišla s technickým pokrokem v průběhu 20. století. Do současné doby se vyvinul čím dál častěji sedavý způsob života. Lidé jezdí převážně auty nebo městskou hromadnou dopravou, v práci sedí v kancelářích. Ve svém volném čase se také nehýbají, i domácí práce, které dříve obnášely fyzickou námahu, dnes za člověka obstarávají přístroje [3].

Životním stylem určité skupiny lidí bývá stále častěji snaha dosáhnout úspěchu, peněz nebo moci. Honba za získáním těchto snů má za následek zhoršení mezilidských vztahů. Pracovní shon a nedostatek času negativně ovlivňuje celou rodinu. Pro nedostatek pohybu, stále větší psychickou zátěž a celkovou změnu životního stylu se objevují civilizační choroby, jako jsou nádorová onemocnění, obezita s cukrovkou nebo kardiovaskulární choroby. Proto je důležité mít na paměti důležitost pohybu, přiměřenost a pestrost stravy, kladné

mezilidské vztahy, působící na psychiku člověka a také relaxace. I přes stále ubývání pohybu a větší psychické zátěži se průměrný věk stále prodlužuje. Je proto důležité se nad svým životním stylem zamyslet a snažit se žít zdravěji. Změna způsobu života rodičů má pozitivní vliv na děti i lidi v blízkém okolí. Právě jsou to rodiče, kteří utvářejí životní styl dětí a mládeže [24].

3.4.2 Zdravý životní styl

Nejvýraznější vliv na zdraví každého člověka má způsob jeho života, nejdůležitějším determinantem zdraví je jeho životní způsob. Životní styl je o dobrovolném rozhodování ve všech situacích i výběrů různých možností. Je tedy na každém člověku, zda si vybere zdravý životní styl skýtající nespočet výhod nebo zda si vybere ten, který má neblahý vliv na zdraví [4].

Rodinné podmínky, zvyklosti a tradice společnosti přímo ovlivňují děti i mládež. Jejich chování je také podmíněno sociálním postavením, stejně tak ekonomickou situací člověka. Pro zdraví mládeže je nutné poskytování minimálně základních znalostí, vedení k návykům a formování jejich postojů pro výchovu k odpovědnosti za vlastní zdraví [3].

Zdravotní stav člověka je hodnocen na základě morbidit a mortality. Nejčastějšími faktory poškozující zdraví a způsobující úmrtnost jsou:

- kouření,
- nadměrná konzumace alkoholu,
- užívání drog,
- nesprávná výživa,
- velká psychická zátěž,
- nedostatečný pohyb [4].

3.5 Tělesná aktivita

Pohyb patří mezi nezákladnější projevy lidského života. Tělesná výkonnost se skládá z vytrvalostní složky, svalové síly, pohyblivosti kloubů a vyváženost pohybu. Pro zdraví člověka je nejdůležitější složkou vytrvalost. Tělesná zdatnost organismu se dá rozvíjet dvěma různými způsoby. Prvním způsobem je jako zdravotně orientovanou zdatnost, což znamená rozvíjet všechny složky tělesné zdatnosti stejně. Druhým způsobem ji můžeme rozvíjet pomocí sportovně orientované zdatnosti, který spočívá v kladení důrazu na efektivní metody tréninku a dosahování sportovních výsledků [3].

Tabulka 1: Složky tělesné zdatnosti a vhodné pohybové aktivity k jejich rozvoji

Pohybová aktivita	Vytrvalost	Svalová síla	Pohyblivost	Koordinace
Rychlá chůze	**	*		
Chůze do kopce	***	**		
Běh, jogging	***	**	*	*
Cyklistika	***	**	*	**
Plavání	***	***	**	***
Fotbal	**	***	**	**
Tenis	**	***	***	***
Gymnastika	*	**	***	***
Aerobik	***	*	**	***
Jóga		*	***	**
Práce na zahradě	**	***	*	**

(*) dobrý účinek, (**) velmi dobrý, (***) vynikající

Zdroj: [3]

Machová a kol. (2006) uvádějí pohyb jako nepostradatelný a nejpřirozenější předpoklad pro správné fungování organismu, který ovlivňuje především:

- zvyšování tělesné zdatnosti,
- snižování hladiny cholesterolu,
- psychickou a duševní pohodu, zvyšuje odolnost proti stresu,
- bolestem zad,
- zpevňování kosti a zmenšuje riziko zlomenin,
- slouží jako prevence civilizačních chorob.

3.5.1 Dělení pohybových aktivit

Neorganizované pohybové aktivity jsou ty, které děti provádějí spontánně, bez odborného dozoru. Místa, kde dochází k neorganizovaným aktivitám jsou nejčastěji různá dětská venkovní hřiště, pískoviště nebo prolézačky. Mezi další místa pro trávení volného času se můžou také označit parky, louky i lesy. Dítě si samo organizuje svůj volný čas, rozhoduje o tom, co právě bude dělat podle svého aktuálního rozpoložení a to přináší největší pozitiva [4].

Opakem jsou organizované pohybové aktivity probíhající plánovaně pod odpovědným dohledem a podle stanoveného plánu. Organizované aktivity převážně organizují různá zájmová sdružení či instituce, jejichž hlavní náplní práce je sport nebo jiná zájmová činnost. Řadí se tam zejména zájmové kroužky, sportovní kluby, oddíly a další [4].

Běžné pohybové aktivity jsou součástí života každého dítěte. Tyto aktivity v životě probíhají tak automaticky, že nejsou ani vnímány jako pohybová aktivita, protože jsou pro každého přirozené. Takové aktivity jsou například: nakupování, cesta do školy, práce v domácnosti a další [8].

Při sportovní pohybové aktivitě se jedinec snaží zlepšit své tělesné zdatnosti a zdokonalit své sportovní dovednosti. Různé sportovní kroužky se navštěvují pravidelně, jsou plánované, mají předem sestavené tréninky a pro jejich

provozování je potřeba konkrétní cvičební úbor, pomůcky nebo speciální prostředí [8].

Školní pohybová aktivita dnes není dostačující v porovnání s tím, že žáci stráví čtvrtinu dne sezením v lavicích nebo jiných statických polohách, které na ně nepůsobí blahodárně. Tělesná výuka probíhá ve většině škol ve dvou hodinách týdně a děti nemají ve školní době jinou možnost pohybu. Tato doba je zcela nedostačující, pokud se žáci ve svém volném času nevěnují žádnému pohybu. Proto by se školská zařízení měla snažit nabídnout žákům a mládeži co nejvíce pohybových aktivit. A to především zábavnou formou na dobrovolném principu nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i o přestávkách a po vyučování [3].

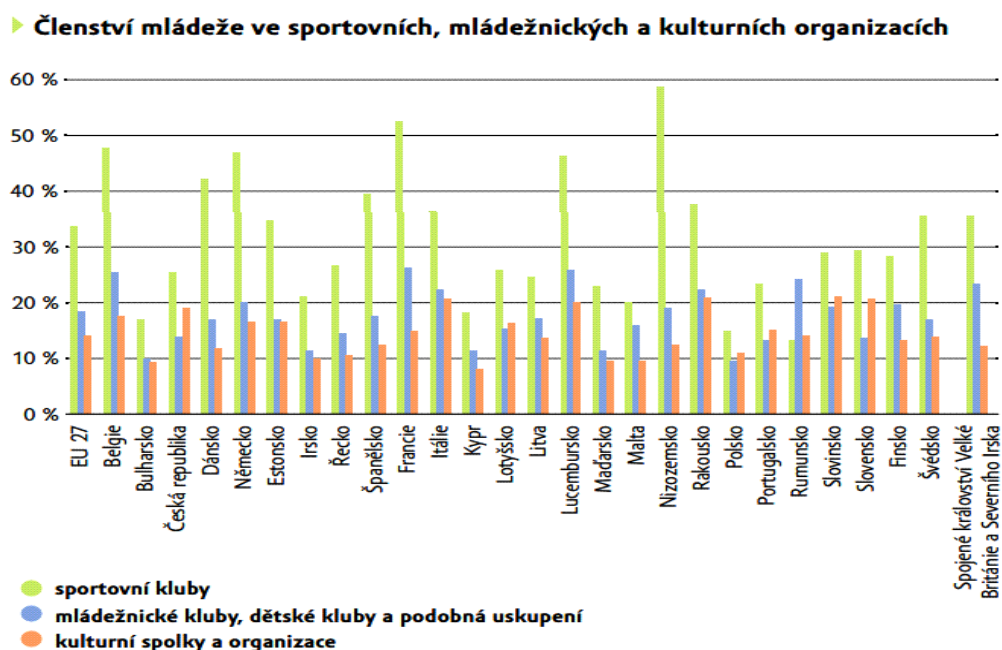
V současnosti však u populace poklesla pohybová aktivita a to se stává součástí smyslu životního stylu, který má neblahé účinky na zdraví. V dnešní době používá fyzickou práci ve svém zaměstnání pouze 11% obyvatelstva České republiky. Aktivní pohyb slouží jako prevence proti neinfekčním chorobám, proto je nezbytné ho zařadit do každodenního života. Pohyb lze zařadit do denního harmonogramu přirozeně, například tím, že lidé nebudou používat výtahy, ale půjdou po schodech, nebudou používat dopravní prostředky na krátké vzdálenosti nebo stačí jít na menší procházku se psem [4].

3.5.2 Mezinárodní srovnání

Následující graf znázorňuje v mezinárodním porovnání (Evropské Unie) procentuální množství mládeže, které pravidelně navštěvují organizace, poskytující volnočasové aktivity, mezi které se řadí sportovní kluby, mládežnické kluby a kulturní spolky. Nejčastěji jsou mládeží navštěvovány sportovní kluby, nejnižší zájem jeví o aktivity související s kulturou. S téměř 60% se na první příčce řadí Nizozemsko, kde výrazně u mladých lidí vede sport, na druhé příčce je potom Francie, naopak nejhoršího výsledku dosáhlo Polsko, kde účast na mimoškolních aktivitách je nejmenší a to u všech třech sledovaných oblastech pod 15%. Česká

Republika se řadí mezi ostatními 27 zeměmi do průměru, kde je také největší zájem o činnosti spojené se sportem.

Graf 2: Členství mládeže ve sportovních, mládežnických a kulturních organizacích

Zdroj: [36]

3.6 Výchova mládeže ve volném čase

Význam vzdělávání a vzdělanosti pro společnost stále více roste. V jednotlivých zemích vzdělanost populace a její vědecká úroveň rozhodují o budoucnosti země i jejích občanů. Vzdělávání napomáhá k uspokojení celé řady potřeb a zájmů. Motivace ke vzdělávání je podmíněna společenskými, existenčními a ekonomickými a v neposlední řadě individuálně psychickými a osobnostními důvody [25].

Na výchovu dětí a mládeže má v době mimo vyučování největší vliv rodina, škola, volnočasová zařízení a mnohé další společenské vlivy. Do aktivit mimo rámec výuky se zařazují aktivity:

- probíhající mimo povinné vyučování,

- probíhající mimo bezprostřední vliv rodiny,
- institucionálně zajištěné
- uskutečnění ve volném čase [5].

Výchova dětí a mládeže mimo školní dobu je velice důležitou oblastí ve výchovném působení. Ovlivňuje jedince a poskytujeme mu příležitost racionálně využívat volný čas, uspokojovat své potřeby, formovat hodnotné zájmy, rozvíjet individuální schopnosti a v neposlední řadě upevňovat žádoucí morální vlastnosti. Způsob jakým mládež využívá volný čas k odpočinku, rekreaci a zábavě se podepisuje na jejich studijních i pracovních úspěších. Důležité je také rozvíjet potřeby celoživotního vzdělávání, především společně se zájmovou orientací mládeže. Tento druh výchovy je tedy funkcí vzdělávací, výchovnou, sociální a zdravotní [5].

Výchova mimo vyučování je klíčová, aby zamezila společensky škodlivým a nevhodným formám chování, kdy se v současné době snižuje věk delikventů a narůstá kriminalita u mladistvých. Jednou z účinných forem prevence proti těmto výchovným potížím může být vhodné pedagogické ovlivňování volného času mládeže [1].

3.6.1 Výchova jako prevence

Pro veřejnost by mělo být důležité, aby se zajímala o to, jak mládež tráví svůj volný čas. Na prvním místě je to samozřejmě v rukou rodiny, ale ne vždy má rodina dostatek času a také jí chybí odborná kvalifikace. Mládež, zejména ve věku dospívání se potřebují sdružovat se svými vrstevníky a tuto potřebu rodina také nemůže uspokojit. Rušení či omezování některých volnočasových institucí jsou nežádoucí a škodlivé. Ze zkušeností z minulosti i okolních států vyplývá, že prevence proti sociálně patologickým jevům je účinnější a mnohem méně nákladná než náprava již vzniklých problémů nebo převýchova. Kvalitní výchova dětí a mládeže ve volném čase má pozitivní vliv jako prevence [7].

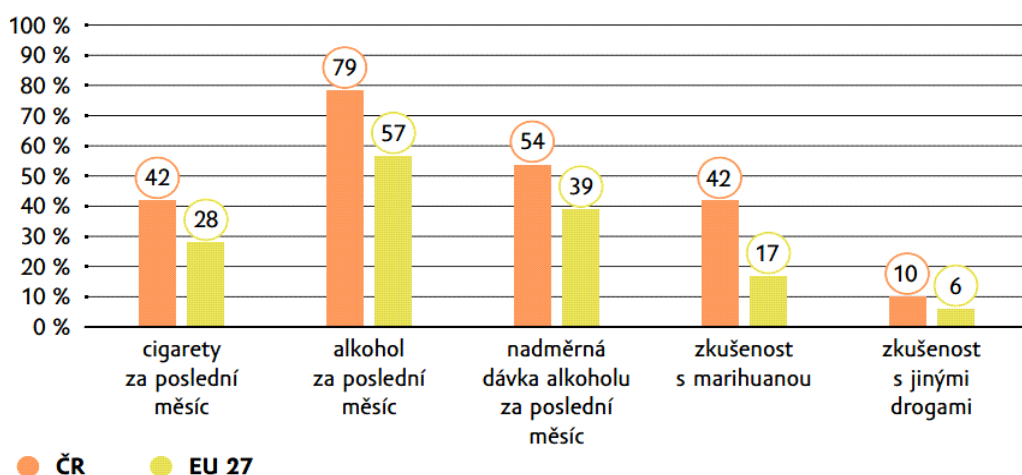
V posledních letech se prevenci proti sociálně patologickým jevům připisuje stále větší důležitost. Pokud se hovoří sociálně patologických jevech, jedná se o tyto oblasti:

- alkoholismus, kouření a drogová závislost,
- kriminalita,
- virtuální drogy- počítač, televize, video,
- gamblerství,
- šikana, vandalismus
- rasismu, xenofobie, intolerance [10].

Níže uvedený graf porovnává užívání návykových látek mládeže v České Republice ve srovnání s ostatními státy Evropské Unie. Na grafu je jasně vidět, že česká mládež je výrazně v předstihu v užívání zakázaných návykových látek oproti celé EU. Toto srovnání také může demonstrovat, že preventivní opatření v České Republice nejsou dostačující, nebo nefungují, tak jak by měla.

Graf: 3 Užívání návykových látek mladistvými v ČR a v EU

► **Užívání návykových látek mladistvými v ČR a v EU**

Zdroj: [36]

Prevenici můžeme chápat ve třech rovinách. První z nich je primární rovina, která je určená celé společnosti, především těm kteří nejsou narušení ani kriminálně riziková [7].

Prevence sekundární se zaměřuje na ty, kteří jsou kriminálně riziková, je u nich větší pravděpodobnost, že budou nositelem závadové činnosti. Sekundární prevence může být namířena například na děti žijící v místech se zvýšenou kriminalitou [7].

Terciární prevence se věnuje léčení a snaží se zabránit recidivy u těch, kteří se již patologickými jevy vyznačovali. Prevence třetího stupně cílí na sociální prostředí, příčiny a podmínky za jakých patologické jednání vzniklo. Veškeré systémové přístupy k problémům u dětí a mládeže musí obsahovat každou z těchto tří složek [7].

3.6.2 Významná zařízení pro výchovu mimo vyučování

Střediska volného času mohou také být školskými zařízeními, jejich posláním je motivovat, podporovat a vést děti, žáky, studenty, mládež. K rozvoji osobnosti, k získávání a rozvoji klíčových a odborných kompetencí, především smysluplnému využívání volného času, pomocí široké nabídky činností v bezpečném prostředí, s profesionálním týmem pedagogů. Činnost středisek a organizací volného času se realizuje ve více oblastech zájmového vzdělávání nebo se zaměřuje na konkrétní oblast zájmové činnosti [7].

Střediska volného času poskytují odbornou, metodickou, v některých případech i materiální pomoc účastníkům zájmového vzdělávání, případně školám a školským zařízením. Střediska většinou vykonávají svoji činnost po celý školní rok, a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování [26].

Ve školním roce 2014/15 bylo evidováno 312 středisek volného času. Tyto organizace navštěvovalo 272 744 účastníků, z nichž největší podíl tvořili žáci (74,1 %) a děti (13,5 %). Počet účastníků každoročně roste, během posledních pěti let vzrostl o 7,7 % [27].

Školní družina je určena pro žáky prvního stupně základní školy. Školní družina poskytuje sociální péči a bezpečnost dítěte v době, kdy jeho rodiče jsou v zaměstnání. Proto má školní družina kromě výchovné a zdravotní funkce také významné sociální poslání. Děti navštěvující tato zařízení jsou mladšího věku, mají různé zájmy, proto družina nabízí nepřeborné množství činností, při kterém se dítě může kreativně i pohybově realizovat. Za úplatu mohou školní družiny zřizovat zájmovou činnost v kroužcích i pro ostatní, kteří nejsou členy družiny [11].

Střediska pro volný čas dětí a mládeže se věnují především specifickým zájmovým činnostem, které jsou vedeny pod profesionálním pedagogickým dohledem. Pod tyto organizace se řadí také domy dětí a mládeže a stanice zájmových činností. Probíhá zde pravidelná zájmová činnost v kroužcích, kde nechybí ani soutěže pro nadané jedince nebo prázdninové tábory. V posledních letech jsou stále více oblíbené příměstské tábory, kdy děti spí doma a přes den mají organizovaný program v okolí města [12].

Domovy mládeže poskytují ubytování, stravování a výchovnou péči žákům středních škol a učilišť těm, kteří si zvolili školu mimo své trvalé bydliště a vzdálenost na denní dojíždění je příliš dlouhá. Stěžejní činností domovů mládeže je dbát na účelné využití volného času mládeže. Kvůli věkovým zvláštnostem je nezbytné respektovat principy dobrovolnosti a realizovat zájmové činnosti prostřednictvím nabídek s uplatněním účinné motivace [12].

V dětských domovech jsou umístěny děti od 3 do 18 let, o které se rodina není schopna nebo nechce postarat. Úkolem dětských domovů je dohlížet na hodnotné využití volného času a rozvíjet zájmy dětí a mládeže. Pedagogové se snaží, aby děti a mládež strávila volný čas stejně plnohodnotně jako v rodinách. Jejich cílem je také zapojení dětí do zájmových činností v různých typech organizací a zařízení [12].

Instituce pro trávení volného času

Děti a mládež mohou svůj volný čas trávit mimo rodinu a školu individuálně, v neformální skupině svých vrstevníků nebo v institucích s volnočasovou náplní.

Mezi, které patří:

- občanská sdružení dětí a mládeže,
- občanská sdružení a další nevládní organizace pracující s dětmi a mládeží,
- tělovýchovné spolky,
- školní družiny,
- školní kluby,
- střediska pro volný čas (Domy dětí a mládeže a Stanice zájmových činností),
- komerční organizace (sportovní a kulturní organizace apod.) [14].

3.7 Preventivní programy WHO na podporu aktivního životního stylu, zdraví a správné výživy

Veškeré instituce jsou vázány Rámcovým vzdělávacím programem - RVP, na základě kterého naplňují dané aspekty výchovy. V České republice je hned několik preventivních programů, usnadňující školám plnit jednotlivé úkoly a povinnosti v určitých oblastech. Školy mimo jiné mohou využít i různé preventivní akce, výchovné programy, školení nebo kampaně, které v pravém smyslu slova nespĺňují svým obsahem přesné charakteristiky ucelených preventivních programů, přesto se jejich hlavní cíle shodují. Škola má možnost vybrat si z nepřeberného množství nabízených preventivních programů, podle toho který jim nejvíce vyhovuje nebo, které jsou v danou chvíli pro ně přínosné [13].

Aby preventivní programy byly prospěšné, plnily svoji funkci správně a pomáhaly zkvalitňovat výchovu žáků i ostatních v určitých oblastech, je rozhodující, aby škola byla schopna vybrat si právě pro sebe nejvhodnější z nabízených programů. Nejlepší fungování a největší účinnost budou mít ty programy, za kterými stojí státní, veřejná či jiná soukromá instituce. Ze statistiky vyplývá, že větší účinnost má využívání programů [13].

V roce 1986 pořádala Světová zdravotnická organizace - WHO svoji první konferenci týkající se podpory zdraví v Ottavě pod názvem Charta podpory zdraví. Po jejím vzniku přišly i další dokumenty, např. Deklarace na podporu zdraví nebo doporučení expertního výboru WHO o podpoře zdraví skrze školy. WHO není jedinou organizací podílející se na tvorbě preventivních programů, k jejich vzniku přispívá i řada dalších. K důležitým institucím podílejících se na vzniku programů patří iniciativa Focusing Resources on Effective School Health (FRESH), která byla v roce 2000 představena v Senegal. Mezi hlavní partnery WHO při tvorbě této iniciativy se řadí UNESCO, UNICEF a Světová banka [13].

3.7.1 Health Promoting School - HPS

Na předchozí doporučení se snaží WHO navázat aktivitou nazvanou Global School Health Initiative, jejíž hlavním cílem je zlepšit zdravotní stav společnosti na základě působení především na školní komunity, do kterých spadají žáci, studenti, učitelé, ale také na vnější prostředí - rodinu, instituce a jiná společenství, ve kterých děti tráví část svého času. Pro dosažení tohoto účelu vznikl preventivní intervenční program pod názvem Health Promoting School, v České republice označován jako Škola podporující zdraví [13].

Program se snaží zapojit co největší množství škol a dalších institucí a tím vytvořit síť navzájem spolupracujících subjektů. Ty by měly být schopni vytvořit vyvážené a stabilní prostředí pro zdravý životní styl, vzdělávání a práci [13].

3.7.2 Nutrition-Friendly School Initiative - NFSI

WHO vydalo nejnovější intervenční program pod názvem Nutrition-Friendly School Initiative, který je podrobně zaměřen na rozvoj zdravého prostředí ve školách, také zahrnuje témata věnující se správné výživě a zdravému životnímu stylu [13].

Mezi hlavní cíle tohoto programu patří vytvořit rámec s možnostmi pro vznik dalších preventivních programů. Nově vzniklé projekty a kampaně by měly

navazovat na již existující programy, jako jsou především: HPS, zlepšit prostředí ve školách s ohledem na pozitivní a zdravý vývoj dětí. Významnou snahou je výrazně posunout a zlepšit výchovu ke zdravému životnímu stylu, především v nutričním vzdělávání, tak aby děti byli schopni samostatně rozhodovat během pravidelné školní docházky o vlastním zdravím a klíčových kompetencí v oblasti zdraví, zdravého životního stylu a správné výživy [13].

Jedním z dalších cílů programu NFSI je vznik vhodného prostoru pro spolupráci se stěžejními partnery (Stakeholders), především s rodiči, ale v neposlední řadě také s širší rodinou, zřizovateli škol a s odborníky z oborů, kteří se zaměřují na zdraví a správnou výživu [13].

Snahou je umožnit co největšímu množství škol akreditovat se jako Škola zdravé výživy a zdravého životního stylu. Získáním této akreditace získává škola výhodu, která může přispět při výběru rodičů škol pro své děti, kde jsou jasně zobrazeny cíle, priority a směřování jednotlivých škol v těchto oblastech [13].

3.8 Instituce pro trávení volného času

3.8.1 Neziskové organizace

Nezisková organizace je také označována jako prospěšná organizace, která není podnikatelsky orientovaná. Organizace je zřízena za jiným účelem než dosahování zisku. Pokud vyššího zisku dosahuje, je nezbytné jejich použití pro krytí vlastních nákladů nebo pro celkový prospěch společnosti, zisk nemohou využívat členové pro svůj soukromý prospěch. Výklad o neziskových organizacích je uveden v zákoně č. 586/92 Sb. o dani z příjmů § 18, odstavec 7 jako o organizaci charakteru právnické osoby, která byla zřízena nebo založena za jiným účelem než je podnikání [16].

Nezisková právnická osoba je založená k poskytování veřejně prospěšných služeb, především v oborech vzdělávání a výchovy, péče o volný čas jednotlivých skupin obyvatel, ochrany životního prostředí, humanitní, charitativní a sociální

péče, zdravotnictví, tělovýchovy a sportu a dalších. Nezisková právnická osoba poskytuje všem zájemcům veřejně prospěšné služby, které musí být stanoveny předem a všichni na ně mají stejný nárok. Nezisková organizace může poskytovat i další doplňkové služby, kterými není ohrožena kvalita, nebo omezena dostupnost služeb vyplívající z hlavní činnosti společnosti [16].

Majetek, který organizace vlastní používá, aby naplnila a rozvíjela její hlavní činnosti a účely, kvůli kterým organizace vznikla. Vzniklý výsledek hospodaření nesmí být za žádných okolností přerozdělen mezi zakladatele, členy, zaměstnance ani jiným osobám, když nevyplývá z hlavní činnosti organizace a není součástí plnění daných cílů [15].

Neziskové organizace orientující se na spolupráci s dětmi a mládeží se označují jako příspěvkové organizace dětí a mládeže a občanská sdružení. Vznik příspěvkové organizace z iniciativy státu se řídí dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, když jsou zřizovány samosprávnými územními celky, tak na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Ministerstva ČR jsou odpovědná za způsoby financování, organizační záležitosti i za úpravy požadavků na kvalifikaci pedagogických i nepedagogických zaměstnanců [15].

Neziskové společnosti mohou zakládat fyzické i právnické osoby, jejich registraci má na starosti ministerstvo vnitra. Návrh na registraci musí podat nejméně tři osoby, kdy alespoň jedna z nich musí splňovat podmínku zletilosti, tedy být starší 18 let. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pravidelně vypisují dotace pro podporu nestátních neziskových společností, jejichž hlavním cílem je:

- podpora rozvoje v oblasti práce s mládeží,
- vytvářet nové nabídky aktivit pro volný čas mládeže zajišťované NNO,
- podpora mimoškolních aktivit,
- rozvíjet mezinárodní spolupráci mládeže,
- zvyšování odbornosti pracovníků NNO [16].

Programy pro podporu činnosti s dětmi a mládeží také vypisují ministerstvo vnitra a orgány veřejné správy. Přidělované granty jsou vázány účelem na konkrétní program [18].

Nejvýznamnějším orgánem, který se zabývá nabídkou volnočasových aktivit je obec se samostatnou působností, ta má povinnost rozvíjet, vzdělávací, kulturní, sportovní a jinou zájmovou činnost dětí a mládeže na svém území. Obec má za povinnost vzájemnou kohezi se školami i jinými subjekty, sledovat, nabízet a případně upravovat aktivity pro využití volného času dětí a mládeže [18].

3.8.2 Ziskové organizace

V současné době roste obliba volnočasových center u široké veřejnosti, proto se objevuje stále více různých dětských herních center a koutů pro děti a mládež. Centra nabízí dětem a rodičům kreativně a zábavně trávit společně volný čas, kde součástí je také mimoškolní vzdělávání na principu hry. Organizace pomáhají dětem a mládeži rozvíjet sociální interakci, jejich sportovní zdatnost, je kompenzován stres a utužován emocionální život účelným využitím volného času [15].

Ziskové organizace nabízející volnočasové aktivity vznikají vydáním živnostenského oprávnění a mají komerční charakter. Využití ve volném čase pro mládež a děti může být zřizováno v různých prostorách, mohou to být dětské herny, mateřská centra, internetové kavárny a další. Na základě komerce mohou organizace nabízet různé aktivity, avšak nesnaží se do nich zahrnovat výchovně vzdělávací funkci. Ziskové organizace mohou být zřizovány dvojím způsobem. Prvním je založení na základě živnosti "Poskytování služeb pro rodinu a domácnost", druhou možností je živnost "Mimoškolní výchova a vzdělání" [15].

Podmínkou pro získání živnosti a povolení realizace péče o děti musí organizace splňovat požadavky, které jsou uvedené ve vyhlášce č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělání dětí a mládeže. Stávající vyhláška byla novelizována novou vyhláškou č. 343/2009 Sb., tyto podmínky se nevztahují na živnosti "Poskytování

služeb pro rodinu a domácnost", kdy podnikající subjekt nemusí splňovat určité kvalifikační požadavky [15].

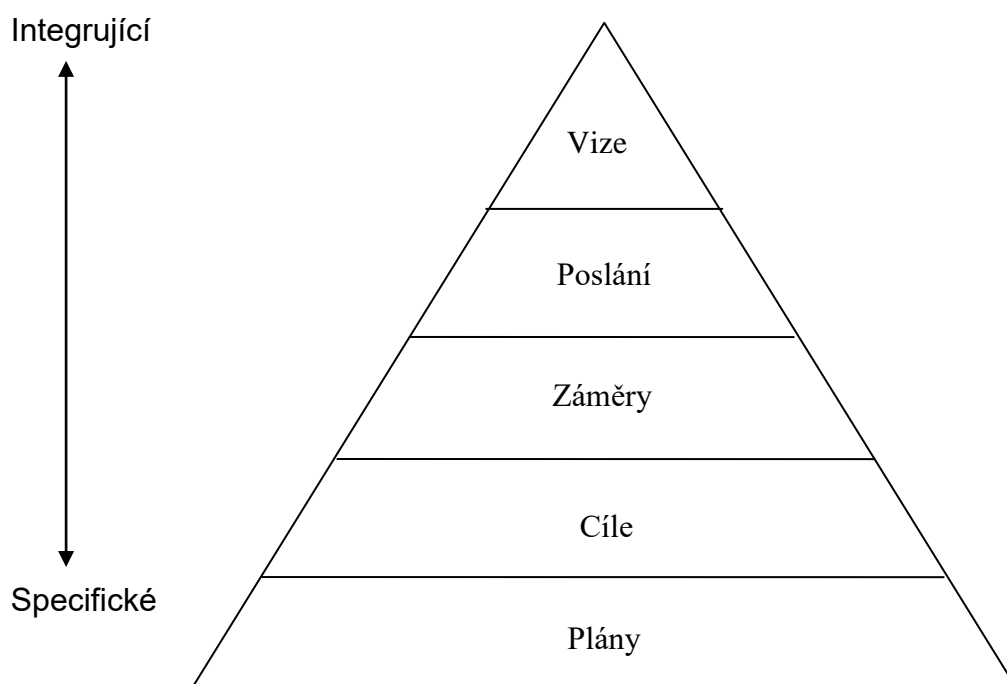
3.8.3 Poslání instituce

Poslání nebo také mise instituce je v podstatě vyjádření toho, co firma dělá a jaký to má smysl. Správně a věcně formulované poslání může být významným nástrojem nejen pro formulaci strategie, ale i pro každodenní manažerská rozhodnutí. Poslání odpovídá na některé z následujících otázek:

- co instituce dělá, důvod její existence
- čeho chce v podnikání dosáhnout, kdo je cílený zákazník
- čím se liší od konkurence
- na jakých hodnotách staví

Veškeré složky strategického zaměření jsou uspořádaný hierarchicky [17].

Schéma 1: Strategické zaměření institucí

Zdroj: [17]

Vize představuje to, čím by instituce chtěla být, kam by chtěla směřovat, je tedy zaměřena na budoucnost, bez blíže specifikovaných způsobů, jak by toho chtěla dosáhnout. Vize většinou představují subjektivní představy manažerů o budoucnosti, které jsou těžce definovatelné, ale i přesto inspirativní [17].

Dalším krokem vedoucí ke konkretizaci vize jsou cíle. Strategické cíle jsou nejdůležitější cíle instituce. Správně nastavené cíle instituce nejsou zaměřené pouze na jednu oblast, kterou například může být zisk, ale jsou nastaveny jako komplexně [17].

Konkrétní popis jednotlivých postupů k naplňování cílů představují plány. Plány v sobě zahrnují, jakým způsobem budou naplněny, termín, alokaci zdrojů, odpovědné osoby za jejich plnění a další [17].

3.8.4 Institucionální analýza podle B. Malinowského

Hlavním předpokladem pro každou společnost je uspokojování jejich biologických a základních potřeb. Nejdůležitější je řešení problematiky, týkající se výživy populace, její reprodukce a hygienické potřeby. Tyto otázky lidé řeší prostřednictvím vytvoření nového, sekundárního nebo umělého prostředí. Nově vzniklé sekundární prostředí obsahuje prvky odpovídající dané společnosti a je nutné neustále ho řídit, udržovat a reprodukovat. S vývojem doby se objevují stále nové potřeby, které se odrážejí v kulturních státcích a lidské jednání je podřízeno novým determinantám. Kooperace je stěžejní ve všech kulturních možnostech, proto je důležité správně nastolit pořádek a zákony. Dané formy ekonomických organizací se objevují i v těch nejjednodušších kulturách. Nejpřesnějšího popisu určité kultury lze dosáhnout prostřednictvím rozboru institucí, které se v kultuře vyskytují a kterými je organizována [19].

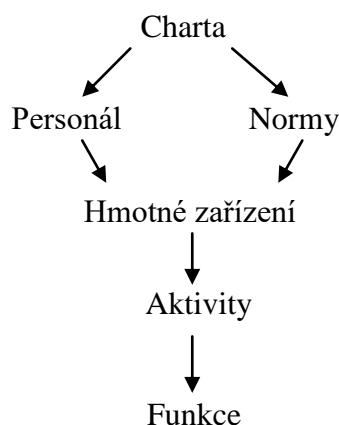
Funkce podle B. Malinowského je jako "uspokojování potřeby aktivitou, při které lidské bytosti spolupracují, používají nástrojů a spotřebovávají zboží"(19, s. 53).

Významy a formy u obvyklých i u nových myšlenek a objevů definují funkcionální analýzy. K provedení analýzy instituce, je zapotřebí určit stěžejní

prvky, mezi které patří: normy, charta, personál, aktivity, hmotný majetek, a funkce [19].

Definice charty podle B. Malinowského je "myšlenka instituce, udržována jejími členy a vymezená společností. Funkce je úloha této instituce v rámci úplné kulturní soustavy, kterou sociolog provádějící výzkum vymezil v primitivní nebo vyvinuté kultuře"(19, s. 53). Charta v každé instituci představuje ucelený soubor hodnot, který přispívá k lidskému sblížení a je to právě to, kvůli čemu lidé přicházejí. Personál je definován "skupinou organizovanou na základě určitých zásad autority, dělby funkcí a rozdělení výsad a povinností (19, s 57). Pravidla a normy jsou tvořené právními aspekty, technickými dovednostmi, mravními příkazy a dalšími. Z charty dané instituce vychází pravidla i personál a jsou na ni závislé. Každá organizace je vybavena určitými hmotnými předpoklady, kam se řadí hmotné vybavení majetku, nástroje, okolní prostředí, nehmotný majetek, finanční zdroje aj. Životnost instituce by byla bez těchto předpokladů minimální. Pod činnost daného podniku spadají jeho aktivity, pro které byl podnik zřízen. Je velice markantní rozdíl mezi pravidlem a aktivitou. Pravidla představují ideál výkonu práce, ten se však se skutečností nemusí shodovat. Aktivita stojí na síle organizace a poctivosti jeho členů. Pravidla jsou obsažena v nařízeních a předpisech, kdežto aktivity se vztahují na konkrétní chování lidí [19].

Schéma 2: Základní prvky funkcionální analýzy institucí podle B. Malinowského

Zdroj: [19]

4 Praktická část

Praktická část se soustřeďuje na výzkumné šetření vybrané instituce, v této diplomové práci se jedná o Soukromou sportovní základní školu v Litvínově. Praktická část navazuje na teoretický výklad v předchozí části, jsou zde popsány a analyzovány volnočasové aktivity, které škola svým žákům nabízí.

4.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu dané instituce je zhodnotit, zda si plní své veřejné poslání. Z dalších cílů je posoudit volnočasové aktivity ve formě zájmových kroužků a sportovních aktivit, které má škola ve své nabídce. Provedený výzkum následně zobrazuje zjištěné nedostatky instituce, které jsou později specifikovány a pro tato zjištění jsou navržena doporučení, která je mohou minimalizaci nebo úplně odstranit.

4.2 Metoda výzkumu

V úvodu praktické části diplomové práce je stručně popsáno město Litvínov, ve kterém se zkoumaná instituce nachází. Kapitola s popisem města obsahuje charakteristiku, historii města a především kulturní a sportovní vyžití, které město nabízí. Jedná se nejen o aktivity pro děti a mládež, ale všechny občany, kteří mají zájem smysluplně trávit svůj volný čas. Pro sběr informací k této části bylo čerpáno z dostupných internetových stránek, především z oficiálních stránek města Litvínova, literárních zdrojů a dále z osobních poznatků autorky práce.

Výzkumná část také obsahuje charakteristiku Sportovní soukromé základní školy, jejichž součástí jsou základní informace o instituci, zaměření školy (vize, koncepce), projekty a programy, do kterých je organizace zapojena. Dále se výzkum zaměřuje na budovu a vybavení školy, směrnice a řády, kterými se škola řídí, mimoškolní aktivity (školní družina, školní klub, kroužky, akce školy), personální zajištění a ekonomické předpoklady. Analýza se zabývá podrobným hodnocením aktuálního stavu nejvýznamnějších oblastí. Jednotkou pro hodnocení

daných oblastí budou procenta. Bude zkoumáno, do jaké míry si instituce plní své poslání. V ideálním stavu by měla daná instituce ve všech oblastech naplňovat 100%.

Prostřednictvím terénního výzkumu byla zpracována analýza všech hodnocených oblastí. Zkoumaná instituce byla několikrát navštívena, aby byly řádně zjištěny veškeré skutečnosti a potřebný materiál. Ředitel školy Mgr. Pavel Škramlík, umožnil autorce práce průzkum celé budovy (učebny, tělocvičny, jídelna, prostory ŠK A ŠD, venkovní prostory, šatny, sociální zařízení, společenské prostory). V rámci návštěv instituce proběhl také rozhovor s ředitelem Mgr. Pavlem Škramlíkem, který ochotně zodpověděl veškeré dotazy a poskytl potřebné dokumenty pro jejich důkladné prostudování a následnou analýzu. Cílem průzkumu bylo zjistit, zda si instituce plní své poslání a do jaké míry.

Přehled analyzovaných oblastí pro sběr potřebných dat, sloužících pro jejich následné zhodnocení jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka 2: Metody sběru dat

Analyzované oblasti	Použitá metoda pro sběr dat
Vybavení školy	Pozorování, dotazování
Volnočasové aktivity	Dotazování, studie dokumentů, pozorování
Normy, zásady, řády, směrnice	Dotazování, studie dokumentů
Personál	Dotazování, studie dokumentů
Budova školy	Pozorování
Finance	Dotazování, studie dokumentů

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnocení základní školy je zpracováno pomocí zjištěných skutečností prostřednictvím již zmíněných technik sběru dat. Zjištěné skutečnosti jsou

hodnoceny na základě zvolené klasifikace. Ta je tvořena bodovou stupnicí, kdy 10 bodů značí výborný a ukázkový stav, naopak 1 bod je výsledkem negativního stavu. Jednotlivé zkoumané oblasti budou hodnoceny a bodovány podle toho, do jaké míry si plní své cíle a poslání. Na závěr praktické části budou veškeré hodnoty zkoumaných oblastí zprůměrovány a výsledkem bude celkové hodnocení funkčnosti dané instituce. Výsledek hodnocení se převede na procenta a to přinese zjištění procentuální úspěšnost v naplňování daného poslání.

Tabulka 3: Hodnocení analyzovaných oblastí

Stav	Slovní hodnocení	Bodové hodnocení
Výborný	Výborný, ukázkový	1-9
Velmi dobrý	Dobrý stav, vyskytují se menší nedostatky, které lze lehce odstranit	8-7
Dobrý	Průměrný stav, nevyskytují se výrazná pozitiva ani negativa	6-5
Vyhovující	Převažují negativa a nedostatky	4-3
Nevyhovující	Negativní stav, ohrožující stav instituce	2-1

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Charakteristika města Litvínov

Hodnocená instituce Sportovní soukromá škola se nachází v Litvínově v Ústeckém kraji s přibližně 25 tisíci obyvatel, s přilehlým okolím počet obyvatel tvoří téměř 40 tisíc. Litvínov leží na okraji Krušných hor, které tvoří přírodní hranici s německým Saskem, 10 km severně od Mostu a 30 km je vzdálen západně od Ústí nad Labem a 80 km severozápadně od Prahy.

4.3.1 Historie Města

První zmínky o Litvínovu pochází z roku 1352. Historické dokumenty dokazují, že město nejdříve bylo dvěma sídly, Horní a Dolním Litvínove, ke kterému náležely tvrze. Od roku 1459 se stalo podhůří Krušných hor opět součástí České koruny, což je zásluhou krále Jiřího z Poděbrad. Bylo tím odvráceno odtržení a začlenění tohoto území pod saskou nadvládu [28].

Jan Josef Valdštejn zde roku 1715 uvedl do provozu velkou manufakturu na výrobu sukna, byla jednou z prvních v českých zemích. Stejného roku dne 20. září bylo město povýšeno na městys s povolením konat jeden výroční trh v den sv. Michaela archanděla. Zároveň si mohl zřídit městskou pečeť a znak. V roce 1818 vznikla další významná výroba, a to výroba hraček a soustruženého zboží ze dřeva. V Litvínově mělo hračkářství důležité postavení až do počátku 19. století [28].

Stále se zvětšující rozmach průmyslové výroby si vyžádal vývoj dalších odvětví, především těžby uhlí a dopravy. V Podkrušnohoří bylo v průběhu 19. století otevřeno mnoho hlubinných dolů na těžbu hnědého uhlí, které bylo vyváženo i do sousedního Saska. K nejvýraznějšímu rozmachu těžby došlo po roce 1870, kdy byla zprovozněna další část Ústecko-teplické dráhy procházející Mostem až do Chomutova. Zapojení Mostu do hlavního železničního tahu mělo za následek další výstavbu železničních tratí, do kterých byl zapojen i Litvínov. Rozvojem železnice bylo vybudováno kolem Litvínova v krátké době 19 dolů [29].

Roku 1939 byl v Záluží jižně cca 3 km od města založen velký chemický závod na výrobu syntetického benzínu z uhlí pod názvem STW (Sudetenländische Treibstoffwerke), dnes je znám pod názvem Unipetrol RPA [29].

Litvínov je stále významným střediskem chemického a textilního průmyslu a křižovatkou dálkových ropovodů. Kvůli rozsáhlým chemickým závodům a dalším továrnám je životní prostředí zatíženo průmyslovými emisemi. V 70. letech 20. století byla vybudována rozsáhlá sídliště v okolí města, jako Janov Hamr. V těchto oblastech v současnosti narůstají problémy menšin, které mají potíže s pořádkem a neplatičstvím. V roce 1996 bylo otevřeno litvínovské Docela velké divadlo. V roce 1991 bylo vydáno první číslo městských novin Radnice. Dnes v nákladu

vychází 6 300 kusů pod názvem Radnice – Čtrnáctideník pro Litvínov, Horní Jiřetín, Meziboří, a okolí [28].

4.3.2 Sportovní a kulturní vyžití

Litvínov se pyšní římskokatolickým kostelem svatého Michaela archanděla vybudovaným během 17. století, který stojí na Masarykově náměstí. Za kostelem v travnatém parku jsou umístěny barokní sochy. V centru města je také nově zrekonstruovaný Valdštejnský zámek, který v současné době slouží k pořádání svatebních obřadů nebo různých uměleckých výstav.

Litvínov je známý hokejem, který zde má dlouholetou tradici, známá je řada úspěšných odchovanců i týmových úspěchů. Občané mohou mimo jiné využívat zimní stadion Ivana Hlinky také k veřejnému bruslení, probíhajícímu v zimních měsících. Na zimním stadionu je také provozované fitcentrum, pro jehož návštěvu je třeba mít zařízené členství. Vedle zimního stadionu se nachází fotbalový stadion s atletickým okruhem. Město Litvínov disponuje dalšími posilovkami a fitness centry, jako jsou například posilovna Ronnie nebo Flora, kde kromě posilovny nabízí i další sportovní aktivity. Na výběr je například spinning, pilates, aerobic, kalanetika a mnoho dalších možností využívajících převážně ženami. Dalším sportovním centrem je Welleness aerobic club Litvínov, kde jsou provozovány hodinové lekce moderního cvičení a posilování jako je TRX, Power jóga a létající jóga. Club také pořádá cvičení matek s dětmi nebo velice oblíbené pohybové aktivity pro seniory. Ve městě se pro sportovní aktivity dá mimo jiné využít městský plavecký bazén, koupaliště Koldum, kde se během letních prázdnin promítá letní kino, tenisové kurty, sportovní hala nebo hala Tenba, kde jsou kryté badmintonové a tenisové kurty.

Pro kulturní vyžití lze ve městě využít Docela velké divadlo nebo kino Citadela, kde probíhají i divadelní představení a taneční zábavy. Pro děti je v nově zrekonstruované budově otevřená lidová škola umění. Návštěvníci si mohou vybrat hudebním, výtvarným, tanečním nebo literárně dramatickým oborem.

V Litvínově se nachází také městská knihovna, která svým návštěvníkům kromě půjčování knih v odděleních pro děti a dospělé, studovny a internetové místnosti, nabízí různé besedy a přednášky. Pro ty nejmenší je připraven dětský koutek se spoustou hraček rozvíjející dětský potenciál. V Litvínově se každoročně 1. května pořádají Valdštejnské slavnosti. Součástí slavností je průvod městem, dobové trhy, hudební podium a nejrůznější vystoupení a šermířské souboje.

4.4 Charakteristika Soukromé sportovní ZŠ Litvínov

Sportovní soukromá základní škola s.r.o.

Sídlo: Podkrušnohorská 1677, 436 01 Litvínov

Jednatelé: Mgr. Václav Hořejší, Veronika Šťovíčková

Ředitel: Mgr. Pavel Škramlík

Aktuální počet žáků: 481

IČO: 25013513

DIČ: 207-25013513

Tel.: (+420) 476 752 896

Fax: (+420) 476 752 118

E-mail: reditel@sszslitvinov.cz

Webové stránky: www.sszslitvinov.cz [30]

Sportovní soukromá základní (dále SSZŠ) je úplná škola s devíti postupnými ročníky, která je umístěna na Podkrušnohorské ulici v Litvínově, která tvoří hlavní třídu města. Škola se nachází v centru města a je lehce dostupná pro všechny žáky. Před ulicí je zastávka městské hromadné dopravy, kde stávají speciální školní autobusy. Před školou se nachází menší travnatý parčík

s různými druhy stromů a křovinami, které zabraňují hluku a nečistotám z hlavní ulice.

SSZŠ s 20letou tradicí je typická svým zaměřením na sportovní aktivity, jenž se odráží i v množství nabízených volnočasových aktivit a více hodin tělesné výchovy oproti ostatním základním školám. Blízce spolupracuje se sportovními kluby HC Litvínov, FŠ Litvínov, oddíl gymnastiky Litvínov, volejbal klub Litvínov. Škola pracuje dle kvalitního školního vzdělávacího programu "Škola v pohybu", který obsahuje: genetickou metodu čtení, výuku matematiky metodou prof. Hejného, projektovou výuku, oborové dny apod.

Instituce klade důraz na úzkou spolupráci mezi pedagogy, dětmi a jejich rodiči. Pro rodiče je vydáván dvakrát ročně školní zpravodaj, noviny "Sportovka", které informují o chodu školy, novinkách, úspěších žáků a mnoho dalšího.

Počet žáků od roku 1994 se vyvíjí pro školu pozitivně a má rostoucí tendenci. To charakterizuje stále větší oblíbenost školy u veřejnosti v Litvínově i v přilehlých městech. Od roku 1994 do roku 2015 počet návštěvníků školy vzrostl o 90 žáků [31]

Graf 4: Vývoj počtu žáků

Zdroj: [31], vlastní zpracování

4.4.1 Zaměření SSZŠ

Vizí této školy je „Vzájemnou podporou k úspěchu“. Škola usiluje o to, aby každý žák denně pociťoval úspěch. Cílem je formovat vnitřní motivaci a odpovědnost za to, co se žák ve škole naučí. K tomu jim napomáhají pedagogové, kteří se neustále vzdělávají, jsou tvořiví, zvědaví a respektující. Berou na sebe odpovědnost za poskytování příležitostí ke vzdělání. Jejich snahou je vytvářet bezpečné prostředí a udržet si kvalitní spolupráci s rodiči [31].

Koncepce základní školy staví na zákoně 564/2004 Sb. v platném znění, z Dlouhodobého záměru MŠMT, koncepce 2020, z Dlouhodobého záměru Ústeckého kraje a Kritérií kvalitní školy (ČŠI 2015). Instituce má určitá specifika, která ji od ostatních škol odlišují a ovlivňují cíle školy, vycházející z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání [31].

Motto instituce zní „Je úžasné, co děti dokážou, když jim k tomu dáme příležitost“ [30].

4.4.2 Hodnocení žáků

U výchovně vzdělávacího procesu ve škole je samozřejmě nezbytnou součástí hodnocení žáků. Součástí hodnocení jsou funkce motivační a zpětnovazební, které informují o správnosti postupu, průběhu učení a výsledku a na závěr je funkce kontrolní. K hodnocení vždy patří konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky byly co nejsnadněji odstraněny. Hodnocení žáků probíhá v průběhu školního roku v každé vyučovací hodině a závěrečné hodnocení je ve formě vysvědčení za každé pololetí vystavené třídním učitelem.

Hodnocení je založeno na jiném principu než na srovnávání žáka s ostatními spolužáky, ale soustředí se především na individuální pokrok každého žáka podle předem daných kritérií. Žáci jsou předem obeznámeni s výukovými cíli a výstupy, které se od nich očekávají pro daný ročník a kritérii hodnocení na školní rok. Sami žáci jsou součástí při tvorbě kritérií pro hodnocení předmětu. Hodnocení žáků se řídí školním vzdělávacím programem. Součástí každého hodnocení je také sebehodnocení žáka. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali posoudit svou práci, aktivitu, úsilí, možnosti a rezervy. Škola klade důraz na posílení vnitřní

motivace, tzn., že by se žák měl učit sám pro sebe, ne protože to vyžadují rodiče nebo učitelé.

4.5 Projekty a programy

Škola je zapojena do několika programů a projektů, které ji napomáhají plnit své cíle a poslání. Projekty a programy, do nichž je škola zapojena se týkají vzdělávacího programu, bezpečného a bezstarostného prostředí pro žáky nebo zdravého stravování.

4.5.1 Projekt "Škola v pohybu"

Ve školním roce 2015/2016 byla výuka řízena dle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a vlastního vzdělávacího programu školy s názvem "Škola v pohybu".

Projekt "Škola v pohybu" je zaměřený na rozvoj školy a pedagogických pracovníků. Projekt je zaměřen na podporu procesů, které mají přímo dopad na efektivní rozvoj školy. To znamená především modernizovat vzdělávací program, profesionalizovat a rozvíjet veškeré pedagogy v oblastech pedagogické a didaktické interakce s dětmi, zdokonalovat procesy řízení a výměny informací. Aby projekt byl úspěšný a škola pociťovala pozitivní změny a přicházející nové kvality, je nutné veškeré kroky a aktivity dobře naplánovat a vhodně je poskládat, aby vedly k cíli [31].

Vizí programu "Škola v pohybu" je cílené zkvalitňování vzdělávání pro všechny žáky. Pro úspěšné dosažení vize jsou důležitá následující vzájemně propojená opatření:

1. zvyšováním profesionality všech pedagogů,
2. cíleným budováním funkčních a sociálně zdravých vztahů jak mezi pedagogy, tak v celé instituci,
3. rozvojem leadershipu vedení školy [31].

4.5.2 Program prevence proti rizikovému chování

Program prevence rizikového chování usiluje především o vytvoření v instituci takové atmosféry, aby děti navštěvovaly školu bez obav, strachu a stresu. Program lpí na klimatu, který žákům pomáhá vyslovit svůj názor slušným způsobem a s předpokladem, že v učitelích najdou oporu, porozumění a pochopení ve všech situacích, které mohou nastat. Kromě primárního vzdělávání je důležité vychovávat sebevědomé a odpovědné jedince, smysluplně vyplnit jejich volný čas, aby se řešením jejich problémů nestal útek do izolace nebo dokonce některá z návykových látek [32].

Největším rizikům jsou vystavováni žáci s různými problémy, kterými mohou být prospěch, vývojové poruchy učení, chování, sebevědomí, tělesná postižení a jiné. Řešením je vyzdvihovat jejich silné stránky osobnosti a umožnit jim vyniknout v dané oblasti. Součástí je také pochvala za dobře vykonané úkoly nebo úspěchy. Aby tyto snahy byly účinné, neobejdou se bez úzké spolupráce třídních učitelů a ostatních pedagogů, vedoucího školního poradenského pracoviště, výchovného poradce, rodičů, preventisty, PPP apod.

Na prvním stupni je prevence součástí běžné výuky formou výchovy ke zdravému životnímu stylu a na druhém stupni formou specifické prevence. Prevence je soustředěna do těchto oblastí: rozvoj sebepoznání, komunikační dovednosti, růst sebevědomí, umění ovládat emoce, řešení konfliktu, schopnost ubránit se manipulaci, vrstevnický tlak, zvládání stresu, smysl života a plánování, informace.

Kroky realizace programu školy:

- vedení školy spolupracuje s preventistou na základě programu prevence,
- preventivní program je součástí plánu školy,
- rodiče jsou seznamováni s preventivním program prostřednictvím poradního sporu rodičů,

- úzká spolupráce pedagogů s preventistou, výchovným poradcem a rodiči,
- účast rodičů na některých školních akcích,
- účast rodičů na vyučovacích hodinách (ukázkové hodiny) [32].

4.5.3 Program „Mléko, ovoce a zelenina do škol“

Popisovaná instituce využívá dvou různých, přesto spolupracujících projektů "Mléko do škol" a "Ovoce a zelenina do škol". Oba tyto projekty se snaží působit preventivně proti obezitě u dětí a zároveň podporují správné stravovací návyky. Cílem je zvýšit konzumaci mléčných výrobků, ovoce a zeleniny u žáků prvního stupně základních škol.

Evropská unie přerozděluje dotace vzdělávacím institucím a školám, aby mohly svým studentům a žákům poskytnout mléko a vybrané mléčné výrobky. Spolupráce s evropským plánem „Ovoce do škol“ poskytuje školákům ovoce a zeleninu zdarma [33].

Od září 2013 se o školní stravování stará společnost Scolarest. Nabídka obsahuje tři hlavní jídla ve formě bezobjednávkového režimu, přičemž jedno z jídel je vždy bezmasé. Během školního roku reaguje skladba jídelníčků na požadavky, které jsou vzneseny od vedení školy [33].

Popisovaná instituce využívá dvou různých, přesto spolupracujících projektů "Mléko do škol" a "Ovoce a zelenina do škol". Oba dva projekty se snaží působit preventivně proti obezitě u dětí, zároveň podporují správné stravovací návyky. Cílem je zvýšit konzumaci mléčných výrobků, ovoce a zeleniny u žáků prvního stupně základních škol. Evropská unie přerozděluje dotace vzdělávacím institucím a školám, aby mohly svým studentům a žákům poskytnout mléko a vybrané mléčné výrobky. Spolupráce s evropským plánem Ovoce do škol zase poskytuje školákům ovoce a zeleninu zdarma [33].

Od září 2013 se o školní stravování stará společnost Scolarest. V její nabídce jsou tři hlavní jídla ve formě bezobjednávkového režimu, kdy jedno z jídel

je vždy bezmasé. Během školního roku reaguje skladba jídelníčků na požadavků, které jsou vzneseny od vedení školy.

Tabulka 4: Ceny obědů za roky 2015/2016

Ceny obědů 2015/2016	
Žáci 7 –10 let	20 Kč
Žáci 11 – 14 let	22 Kč
Žáci 15 let a starší	24 Kč
Zaměstnanci	37 Kč
Ostatní	50 Kč

Zdroj: interní zdroje, vlastní zpracování

4.6 Výsledky žáků

Pravidelně jsou vyhlašováni z každé třídy nejlepší žáci za předchozí rok, kterému je na slavnostním zakončení školního roku předána knižní odměna. Žáky vybírají třídní učitelé za skvělé celoroční výsledky v prospěchu a chování.

Na začátku října zadalo vedení školy už po několikáté vstupní testy pro žáky 4., 6., a 8. tříd. Testy slouží ke kontrole, zda se plní stav výstupů školního programu na konci třech období vzdělávání a to 3., 5., a 6. ročníku. Testy jsou zaměřeny na předměty - český jazyk, matematika a anglický jazyk. Samotné testy jsou vytvářeny samotnými učiteli vyučující konkrétní předmět. Výsledky souží vyučujícím, kteří díky nim mohou lépe s žáky pracovat, popřípadě vědí jakým oblastem předmětu věnovat větší pozornost. Nejlépe žáci dopadli v českém jazyce, kdy úspěšnost byla 68/%, následoval anglický jazyk s úspěšností 59% a nejslabších výsledků dosahovali v matematice s 56,5% zdatností. V březnu letošního roku proběhla pravidelná mezinárodní matematická soutěž pojmenovaná "KLOKAN". Zúčastnily se všechny třídy na škole s výjimkou 3.C. Nejlepších

výsledků dosáhla třída 4.A s průměrem 65,26, na druhém místě se umístila třída 5.A s průměrem 64,17, třetí místo obsadila 5.B s výsledkem 58,9 [31].

Již po několikáté dostali žáci 9. ročníků ve druhém pololetí zadání oborových prací. Práce se dají přirovnat k "malým diplomovým pracím", téma si vybírají žáci sami podle svého uvážení na základě zájmů a koníčků. Cílem je, aby žáci prokázali nabyté dovednosti na přijatelné úrovni, které získali během školní docházky. Svoji práci musí obhájit ke konci školního roku před početnou komisí, která je složena z pedagogů. Při obhajobě jsou přítomni ostatní spolužáci, ale také i rodiče. Učitelé se snaží své žáky, co nejlépe připravit na obhajoby a přípravě věnují dostatek času. Proto by žáci měli být na velmi dobré úrovni, přesto 8 žáků z celkových 72 neuspělo. Vynikajícího hodnocení dosáhlo 13 žáků [31].

4.6.1 Školní sportovní úspěchy

Škola má velkou snahu podněcovat a podporovat své žáky ve sportovních a volnočasových aktivitách a snaha se zaslouženě odráží ve sportovních výsledcích. Instituce vyčlenila ze školního rozvrhu více hodin na tělesnou výchovu, která mimo jiné podporuje u dětí zdravý životní styl. Zároveň škola nabízí nejširší škálu kroužků, jak sportovních tak kreativních a naučných.

Nejlepší umístění žáků ve sportovních disciplínách:

- 3. místo – krajský Coca cola cup ve fotbale Teplice,
- 1. místo – turnaj v přehazované,
- 2. místo a 1. místo – oblastní turnaj ve florbalu ml. a st. žáků Koldům Litvínov,
- 1. místo – oblastní kolo turnaje v basketbalu chlapců Hamr,
- 1. místo – oblastní kolo turnaje ve volejbalu dívek Litvínov,
- 1. místo – Krušnohorský šestiboj žáků I. stupně litvínovských škol,
- 2. místo – plavecká štafeta škol staršího žactva,
- 1. místo – republikové finále v hokejbalu 5. tř.,

- 1. místo – okresní kolo Mc'Donalds cup ve fotbale [31].

4.6.2 Výsledky okresních olympiád a vědomostních soutěží

Žáci se pravidelně účastní oblastních i krajských olympiád a vědomostních soutěží. Z jednotlivých předmětů jsou vždy vybráni ti nejlepší a nejnadanější žáci. V některých případech probíhají vědomostní soutěže a olympiády v rámci školy, poté vítězové postupují do dalšího kola, kdy se účastní více škol.

Nejlepší umístění žáků olympiád a vědomostních soutěží

- 4. místo - okresní kolo matematické olympiády 9. roč.,
- 3. místo - okresní kolo olympiády v Aj 8. – 9. roč.,
- 2. místo - krajské kolo olympiády v Čj 8. – 9. roč.,
- 5. místi - okresní kolo Pythagoriády 5. roč.,
- 3. místo - olympiáda v Aj 4. roč. litvínovských škol,
- 2. místi - jazyková soutěž týmů Cross school running,
- 6. místo - soutěž Mladý záchranář [31].

4.6.3 Projekt "KALIBRO"

ZŠ je zapojena do projektu "Kalibro", který umožňuje srovnání s ostatními základními školami prostřednictvím testů. Tento projekt je určený pro základní a střední školy, jeho cílem je pomáhat školám se získáváním podkladů pro sebehodnocení. Projekt funguje od roku 1995 a jeho součástí jsou vědomostní testy pro žáky nebo dvojice žáků, kdy tvoří své odpovědi. Zaměření testů odpovídá moderním cílům základního vzdělávání a je srovnatelné s prestižním mezinárodním srovnáním PISA. "Kalibro" však nefunguje jako výzkum, ale slouží jako služba školám [34].

Testování probíhá každoročně a bývá zaměřeno na stejné úrovni vzdělávací soustavy nebo na stejné ročníky. Každá škola se sama dobrovolně

rozhoduje, které z testů si vybere. Zúčastněné organizace po absolvování získají souhrnné výsledky za školu, třídy i jednotlivé žáky. Dále škola obdrží podrobné výsledky průměru za celou ČR v různých kategoriích žáků a škol, včetně anonymní informace o rozložení souhrnných výsledků na pomyslném žebříčku. Pomáhají školám s nimi srovnávat své výsledky podle svého vlastního uvážení a případně je mohou veřejně prezentovat. Hodnocená instituce se řadí svými výsledky k průměru s ostatními školami. V žádných oblastech nejsou shledány vážné nedostatky, naopak žáci ani v některých oblastech výrazně nepřevyšují své vrstevníky z jiných škol, V případě, když se vedení školy rozhodne výsledky nezveřejňovat, nikdo jiný k nim přístup nemá. Každý účastník má od organizátora písemnou záruku, že výsledky jejich žáku v testech neposkytne třetí osobě. Projekt přináší příležitost k získání reálného měřítka výsledků vzdělávání, ale také přesný pohled o obrazu školy, jak ji vidí žáci, rodiče i učitelé. Tyto informace ředitel školy může využít při pravidelném sebehodnocení školy. Za celou historii se projektu zúčastnilo 3 300 základních a středních škol. Ředitel školy veškeré výsledky zveřejňuje a jsou dostupné široké veřejnosti na webových stránkách školy. Výsledky jsou důkladně zhodnoceny a využívány pro efektivnější výuku. Vysoké počty u testovaných osob ve všech kolech jsou zárukou přesně vypovídající hodnoty celkových výsledků v průměru [34].

Tabulka 5: Výsledky testů "Kalibro"

Název testu	Průměrná úspěšnost škol Severozápadních Čech	SSZŠ	Rozdíl	5.A	Rozdíl	5.B	Rozdíl
Český jazyk	57,7	63,5	5,8	66,3	8,6	60,6	2,9
Matematika	33,2	41,2	8	43	9,8	39,1	5,9
Humanitní základ	52,6	58,9	6,3	61,8	9,2	55,9	3,3
Přírodovědný základ	55,1	61,4	6,3	64,3	9,2	58,4	3,3
Anglický jazyk	55,3	60,4	5,1	61,2	5,9	59,5	4,2
Ekonom. Dovednosti	54,8	57,9	3,1	61,1	6,3	54,2	-0,6

Zdroj: [31], vlastní zpracování

Celostátních srovnávacích testů se škola účastní pravidelně od roku 2005 v 5. a 7. třídách. Na jaře roku 2016 se na testech "Kalibro" podílelo celkem 90 žáků ve dvou zmiňovaných ročnících. Zdůraznit lze výsledky všech zúčastněných tříd, zejména výsledky žáků obou pátých tříd a 7.B. Z výsledků lze vyzorovat, že jsou žáci srovnatelní s průměrem ostatních škol. Nejhorší úspěšnosti žáci dosáhly z předmětu matematika.

4.7 Budova a vybavení školy

Již na první pohled vypadá škola dobře nejen zásluhou upraveného travnatého parku před budovou, která je ve velice dobrém technickém stavu. Celé budově chybí jen nová omítka, která by působila novějším dojmem než stávající šedivá. Při vstupu do školy je znázorněn plánec školy pro lepší orientaci, na kterém jsou zobrazeny směry, kterými se má návštěvník vydat. Interiér budovy působí klidnou a rodinnou atmosférou díky zvoleným barvám, vystaveným výtvarným dílům žáků a svému zařízení. Vzhled je zároveň moderní a nadčasový, ale nepůsobí chladným nebo sterilním dojmem.

Budova školy se skládá ze tří podlaží. Ke školní budově dále náleží pavilon školní družiny a školní jídelny a pavilon bývalých školních dílen. Součástí školy je i školní klub, sídlící v přilehlých, ale oddělených prostorech. Ze školního klubu je přímý přístup do venkovních prostor u hřiště. Budovy kolem tvoří malý ohraničený dvůr, přičemž žáci mohou trávit bezpečně čas venku, kde jsou pro ně přístupné lavičky a pingpongové stoly. Školní družina a klub jsou vybaveny televizí, pingpongovým stolem a dalším vybavením k tomu, aby se žáci nenudili a svůj volný čas trávili zábavně. Škola disponuje dvěma vybavenými tělocvičnami, které jsou z praktických důvodů v bezprostřední blízkosti hřiště s umělým povrchem a nočním osvětlením. Velká tělocvična je tradičně vybavena baseballovými koši, žebřinami, hrazdou, gymnastickými kruhy a podél stěn jsou umístěné lavičky, druhá tělocvična je menší. Tělocvičny jsou bohatě vybaveny sportovními pomůckami od gymnastického vybavení, florbalových hokejek, trampolín, po vybavení k různým míčovým hrám. V přímé blízkosti tělocvičen se nacházejí šatny

vč. toalet a několika sprch. Hřiště před školou je oplocené a součástí jsou velké brány, koše na baseball i menší tribuna pro diváky sportovních událostí. K hřišti také náleží šatny se sociálním zařízením a sprchami, které jsou přístupné ve vzdálenosti pouhých pár metrů od hřiště.

V prostorné hale je umístěn bufet a automaty na teplé a studené nápoje a mléčné výrobky, kde si žáci mohou zakoupit svačiny. Bufet je otevřený každý den v hodinách od 7:00 do 14:00 hodin. Součástí haly je velká obrazovka, na které se ukazují aktuální informace týkající se školy a malá knihovnička volně přístupná všem žákům, kteří si chtějí zkrátit čas četbou. Zde se nachází také školní poradenské pracoviště, které nabízí poradenské služby žákům, tak i jejich rodičům a pedagogům podle vyhlášky č.72/2005 Sb. Za hlavní budovou školy se nachází zatravněná zahrada s dřevěným altánem, která se využívá na akce pořádané školou. V hale i po chodbách jsou umístěny lavičky a sedačky, které slouží pro sdružování žáků napříč jinými třídami během přestávek.

Vyučování běžně probíhá v prostorných kmenových třídách a podle potřeby a zaměření v odborných učebnách, jako jsou: multimediální učebna, dvě počítačové učebny, učebna fyziky a chemie, učebna jazyků, která zároveň slouží jako žákovská knihovna, učebna přírodopisu, učebna výtvarné výchovy a cvičná kuchyně. Výzdobu každé třídy mají na starosti třídní učitelé. Každý pedagog se snaží, aby interiér působil hravě, inspirativně a aby se v něm žáci cítili co nejlépe. Třídy jsou tradičně barevně vyzdobené, popřípadě jsou doplněny naučnými předměty, jako jsou obrazy nebo mapy. Zařízení tříd se liší i podle stupně a poukazuje na to, o jakou třídu se jedná. Žáci prvního stupně mají třídy zařízené barevněji a hravěji a sami se na výzdobě často podílejí. Starší žáci mají třídy odpovídající jejich věku, jsou zde tedy střídmější barvy a mají více praktických předmětů.

V prvním patře se nacházejí kanceláře ředitele školy, jeho zástupce a dalších administrativních pracovníků. Kanceláře jsou vybaveny počítači a tiskárnami. K hlavní tiskárně mají přístup všichni pedagogové pro své potřeby k vyučování a různým organizačním činnostem. V jiném křídle stejného podlaží

školy je umístěna jídelna. Ta je vybavena dlouhými stoly s barovými stoličkami a laděna do červeno bílé barvy.

V celé budově mají žáci i zaměstnanci přístup k bezdrátovému internetovému připojení. Ve škole jsou zřízeny dvě přenosné počítačové učebny vybavené 20 i-Pady, resp. 20 tablety. Všechny kmenové třídy, odborné učebny a tělocvičny nevyjímaje, jsou zařízeny data projektorem a interaktivní tabulí.

Hlavní budova školy a budovy okolní jsou plně vybaveny potřebnými pomůckami jak k výuce, tak i k zájmovým aktivitám. Škola je technicky na výborné úrovni, třídy disponují počítači, data projektory a některé i tablety. Vybavení školní družiny a školního klubu je zaměřeno na zábavu návštěvníků. Oba prostory nabízejí žákům spoustu zařízení k využití volného času, jak ve vnitřních prostorách, tak i venku. Škola má ve svém vybavení širokou škálu sportovního náčiní i prostor, kde se žáci mohou pohybově vyžít, je zde možnost provozovat velké množství kroužků. Hodnocení vybavení celé školy je kvalitní a škola splňuje své cíle v této oblasti na 88%, přesto by v některých oblastech mohlo dojít k obměně vybavení.

Tabulka 6: Hodnocení vybavení školy

Hodnocení vybavení školy	
Hodnocený prvek	Bodové hodnocení (1-10)
Atmosféra prostředí	9
Počet učeben	8
Vybavení ŠK	8
Vybavení ŠD	9
Vybavení pro sport aktivity	10
Celkový stav	9
Celkové hodnocení	8,8

Zdroj: vlastní zpracování

Budova školy je umístěna na vhodném místě, nachází se na hlavní ulici, přesto v bezpečné vzdálenosti od silnice. Přímo před školou je zastávka MHD, kde staví i školní autobusy. Všechny budovy jsou v dobrém technickém stavu a svoji kapacitou dostačující pro provozované volnočasové aktivity a kroužky.

Tabulka 7: Hodnocení budovy školy

Hodnocení budovy školy	
Hodnocený prvek	Bodové hodnocení (1-10)
Vzhled	7
Umístění	9
Technický stav	8
Kapacita	9
Celkové hodnocení	8,25

Zdroj: vlastní zpracování

4.8 Volnočasové a pohybové aktivity

4.8.1 Školní družina

Prostory školní družiny (dále jen „ŠD“) jsou umístěny v samostatném pavilonu u ŠJ, který je se školou propojen spojovací chodbou. Školní družina je provozována pro žáky 1. stupně. Přednostní přijímání mají většinou žáci z 1. - 4. ročníku do naplnění maximální kapacity, která pro školní rok činí 180 žáků. Činnost školní družiny je vykonávána ve dnech školního vyučování. O školních prázdninách zajišťuje činnost na základě zájmu rodičů, přičemž může být v provozu i ve dnech pracovního volna na základě vypsání příležitostné akce dle obsahu zájmového vzdělávání. Činnost je organizována zejména pro žáky přihlášené k pravidelné denní docházce.

Školní družina (ŠD) je otevřena ve dvou denních službách. Ranní služba začíná od 6⁰⁰ hodin a je ukončena v 8⁰⁰ hodin, při děleném vyučování se prodlužuje do 9⁰⁰ hodin. Při příchodu se žáci nahlašují vychovatelce, která má

aktuálně dohled, ta je zapíše do sešitu ranní docházky. V ranních hodinách mají možnost docházet i žáci 1. stupně, kteří nejsou trvale přihlášení k docházce do ŠD a žáci 2. stupně, kteří mají problémové spojení ze vzdálených obcí.

Odpolední služba začíná každý den po skončení poslední vyučovací hodiny a končí v 16.30 hodin. Žáci jsou po ukončení vyučování předáni vychovatelce učitelem, který vyučoval poslední hodinu. Jestliže se jedná o ukončení tréninku, žáky předá vychovatelce sportovní trenér. Stejný postup probíhá i u zájmových kroužků.

Cíle zájmového vzdělávání:

- vytvořit bezpečné prostředí pro žáky a vychovatele,
- respektovat žakovu osobnost,
- podpořit aktivitu, zájem a zvědavost dětí,
- podpořit a rozvíjet nadání žáků ve všech oblastech zájmového vzdělávání,
- vytvořit podmínky pro skloubení zájmového vzdělávání a tréninkového procesu.

Školní družina je řízena napříč šesti odděleními. Na společné akce pořádané školní družinou může na základě dohody s vedením školy využít tělocvičnu, kterou má každý týden k dispozici na kroužek aerobiku, na pohybové hry a pořádané soutěže. Kroužek vaření je realizován ve školní kuchyňce, která je plně vybavena. K relaxaci při pobytu venku se využívá školní zahrada, veřejné hřiště u školy, les v blízkém okolí a park, který se nachází přímo před hlavním vchodem budovy. Nábytek, zařízení a vybavení se pravidelně obměňuje, tak aby byly uspokojeny nároky žáků a splněny bezpečnostní podmínky. Družina celoročně čerpá informace z časopisu „Mateřídouška“, „Sluníčko“, „Pastelka“ a vychovatelé využívají časopis „Informatorium“. Informace pro rodiče jsou přístupné na informativní nástěnce před odděleními školní družiny. Výzdoba společných prostor je mobilní a pravidelně se mění dle inspirace.

Nabízené zájmové kroužky:

- vaření,
- ruční dovednosti,
- aerobic a cvičení pro malé děti,
- tance (balet, jazz, house dance, street dance).

Zájmové vzdělávání

Vychovatelky školní družiny se řídí tematickými náměty na dobu školního roku, tedy deseti měsíců. Jednotlivé měsíční plány mají vždy konkrétní zaměření, kdy se snaží vzdělávat žáky i mimo vyučování zábavnou a kreativní formou. Každý měsíc je vyvěšený plán s konkrétními činnostmi, akcemi a společnými aktivitami školní družiny, které slouží pro informovanost rodičů.

Prvním tématem v novém školním roce je "lidi a lidičky z naší školičky". Cílem tohoto tématu je, aby žáci poznali školní a družinové prostředí, seznámili se s kolektivem dětí kolem sebe a s vnitřním řádem družiny. Podstatné je vytvořit kladný vztah mezi žáky a školou. Základní náplní tématu je přivést děti k dodržování základních hygienických návyků a bezpečné chování jak v prostorách školy a družiny, tak i venku a v přírodě. Zaměřeno je také na pohybovou aktivitu žáků, kdy je snahou zlepšit základní koordinaci pohybu pomocí různých her a soutěží. Výstupem měsíčního tématu je rozlišování ročních období a seznamování se s rostlinami a zvířaty žijícími v lesích. K tomu jsou určeny procházky do lesů v blízkém okolí školy. Vychovatelky také kladou důraz, na seznámením s ovocem, zeleninou a plody lesa [31].

Dalším tématem je "co přinášíš podzime...". Žáci jsou podněcováni k asertivnímu chování ve skupině, správné komunikaci, naslouchání a dodržování správných návyků. Kreativní vyžití zajišťuje vlastnoruční výrobu draka a jeho následné pouštění v přírodě, ale také výroba nejrůznějších uměleckých děl pomocí přírodního materiálu, který si sami žáci nasbírají v lesích.

Listopad je věnován tématu "předsváteční čas", kde důležitým bodem je rodina. Žáci jsou vedeni k upevňování vztahu se svou rodinou, rozlišují její členy a povinnosti každého člena rodiny. Rozvíjí citové vnímání ve všech možných situacích a také vytrvalost, která podněcuje houževnatost, jít si za svým cílem a lehce se nevzdávat. V družině děti připravují výrobky s mikulášskou tematikou, které jsou prodávány na pravidelně pořádaném vánočním jarmarku [31].

Prosinci a svátečnímu období také odpovídá tematicky zvolený okruh "a už jsou tu po roce, vytoužené Vánoce". Celý měsíc je zaměřen na vánoční tradice a zvyky, život rodiny ve svátečním čase. Žáci se učí prezentovat své vyrobené předměty na veřejnosti. V plánu školní družiny je také pořádání "Čertí disko" a nadílka od Mikuláše [31].

Začátek novému roku je věnován tématu "zimní hrátky". Žákům je jako prevence kladen důraz na bezpečí především při zimních sportech a celkové upevnění návyků k ochraně zdraví. Téma je také zaměřeno na společenské chování, které upřesňuje jak v konkrétních situacích jednat. K přesnějšímu znázornění se využívají kolektivní hry a soutěže. Na programu pro tento měsíc je také filmové představení v kině [31].

Následujícím tématem školní družiny je "ve zdravém těle, zdravý duch". Celý měsíc je osvětou důležitosti pohybu, stravy a vitamínů. Žáci se budou přirozenou formou zábavných aktivit dozvídat, jak má vypadat správná skladba jídelníčku, jaké množství je pro ně vhodné a jaké potraviny obsahují určité vitamíny. Děti sami mezi sebou budou mít prostor k diskusi, co jim samotným chutná a nechutná a jaké sportovní kroužky navštěvují. V rámci umění a kultury družina pořádá "zámecký bál" karneval společně s diskotékou [31].

Na březen připadá téma "jarní příroda a dílna". V letošním roce na tento měsíc připadají Velikonoce, od toho se také vyvíjí zaměření a činnost školní družiny. Vychovatelky si s žáky vyprávějí o tradici Velikonoc, co tento svátek znamená, jaké zvyky se dodržují a jak je samotné děti tráví v rodinném kruhu. Náplní družiny je také vytváření velikonočních výrobků, které budou jednak zdobit prostory družiny tak i školy [31].

Další jarní měsíc je zaměřen na téma "hurá do přírody". Žákům budou podávány informace z oblasti orientace v přírodě a jako názorná ukázka turistických značek jim bude sloužit procházka po lesní stezce. V dubnu je den Země, ke kterému proběhne diskuse o životním prostředí a co je důležité k trvale udržitelnému rozvoji. Snahou také bude vytvořit pozitivní vztah ke kulturním památkám a zdůraznit jejich důležitost. Na programu družiny je také každoroční zábava pro žáky ve formě pálení čarodějnic [31].

Květen je věnován tématu "máme rádi zvířata". Od tohoto tématu se odvíjí celý měsíční program družiny. Dialog se povede o domácích mazlíčcích, zemědělských zvířatech a zvířatech v přírodě. Svoji kreativní stránku žáci mohou uplatnit při výrobě klobouků ke kloboukovému dni. Při těchto manuálních činnostech děti rozvíjí svoji tvořivost a estetické vnímání. Další tvořivou činností bude výroba dárků ke dni matek [31].

Posledním tématem školního roku je "cesta kolem světa", proto je na programu párty ve stylu Hawai. K tomuto tématu vychovatelky budou vést dialog s žáky o různých kulturách, kulturních odlišnostech, zvycích, oblečení atd. To by mělo přispět k respektování všech lidí v okolí. Žáci budou také preventivně poučeni o bezpečnosti pro blížící se prázdniny, kde součástí bude ukázka první pomoci. Součástí měsíčního itineráře je i návštěva místního kina Citadela [31].

Ekonomické podmínky pro zájmové vzdělávání:

Za návštěvu školní družiny se žádné poplatky nevybírají, rodiče se pouze podílejí na vstupném na občasná filmová, divadelní představení a příležitostných akcích. Žáci se pro účast na placených událostech musí předem přihlásit, může se jednat o výlety pořádané o vedlejších prázdninách nebo ředitelském volnu.

Ředitel školy Mgr. Škramlík vždy na začátku kalendářního roku stanoví finanční rozpočet na materiální vybavení školy vč. družiny. Vedoucí vychovatelka zodpovídá za nákupy nového zařízení, pomůcek a dalších potřebných věcí k provozu družiny, vyřizuje reklamace a všechny účty dokládá účetní školy. Plán větších investic na další kalendářní rok do zařízení, ředitel školy sděluje a konzultuje s vedoucí vychovatelkou. Hlavní vychovatelka ke konci roku předává

po konzultaci se svým týmem veškeré požadavky na následující kalendářní rok. Pořízení vybavení na provoz kroužků stanoví též ředitel školy a vedoucí jednotlivých kroužků, kteří spolupracují s účetní školy, která si vede podrobnou evidenci a dokládá účty. Proplácení pracovních cest, školení a seminářů v rámci vzdělávání vychovatelů má v popisu práce dle ustanovení ředitele u účetní školy. Veškeré budoucí finanční investice jsou předem konzultovány s ředitelem školy.

4.8.2 Školní klub

Školní klub je situován v části školy sousedící s tělocvičnou školy. Klub má samostatný vchod směrem od školního hřiště, kde je také umístěných několik stolů na stolní tenis. Hlavním posláním klubu pro zájmové vzdělávání je podporovat, motivovat a vést žáky k rozvoji osobnosti zejména především využitím volného času. Počet žáků ve školním klubu byl po celý rok 75 dětí, přepočtený počet byl totožný, tedy 75 žáků.

Plán zájmového vzdělávání se stanovuje předem na dobu dvou let a poté podle hodnocení vychovatelek a ředitelem školy a dosažených výsledků bude popřípadě provedena korekce programu. Po dobu této doby je samozřejmě možné pružně reagovat na možné měnící se podmínky. Žáci jsou do školního klubu přijímáni na základě vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání § 8, 9. Klub je přístupný ve dnech, kdy probíhá školní vyučování. O školních prázdninách klub zajišťuje činnost v případě zájmu rodičů. Klub může být otevřený i ve dnech pracovního volna, pokud je vypsána příležitostná akce. Veškeré činnosti se podnikají převážně pro přihlášené žáky k pravidelné denní docházce. Pokud je volná kapacita a naplněn dostatečný počet pedagogického dohledu pro určitý počet žáků, tak klub mohou využívat i žáci, kteří nejsou zapsáni k pravidelné denní docházce. Žáci ve školním klubu mohou využívat ve volném čase např.: audiotechniku, počítač, stůl na stolní kopanou, stůl na stolní hokej, stůl na stolní tenis nebo venkovní hřiště s umělým povrchem. O výzdobu klubu se stará pedagogický personál společně s žáky školy.

Cíle zájmového vzdělávání:

- vytvořit bezpečné prostředí pro žáky,
- respektovat osobnost žáka,
- podpořit aktivitu, zájem a zvědavost dětí,
- podpořit a rozvinout nadání žáků ve všech oblastech zájmového vzdělávání,
- vytvořit podmínky pro skloubení zájmového vzdělávání a tréninkového procesu,
- hodnotit výsledky zájmového vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací cíle zájmového vzdělávání

Výchovné a vzdělávací cíle zájmového vzdělávání jsou rozděleny do jednotlivých oblastí, které se vzájemně doplňují. Člověk a jeho svět je první oblastí, která má rozšiřovat obzory myšlení, představivost a paměť. Žáci by se měli naučit překonávat překážky objevující se během celého života, řešit problémy vždy včas a s chladnou hlavou. Důležité je podporovat děti k dovednostem, ve kterých vynikají a podněcovat je k vyzkoušení nových aktivit, aby si rozšířili své obzory. V této oblasti se také učí zbavit se ostychu, aby obstáli v kolektivu a v mezilidské komunikaci a dokázali si vážit ostatních, ale také zároveň uměli být samostatní a postarat se sami o sebe. Vychovatelky se snaží vést žáky k rozpoznání správného od nesprávného chování [31].

Součástí zájmového vzdělávání je také oblast „člověk a jeho zdraví“, kdy se podněcuje rozvoj k pohybovým aktivitám, obratnosti a zdatnosti. Žáci jsou vedeni prostřednictvím společenských a sportovních her ke zdravému soutěžení, ke spravedlnosti a v neposlední řadě také k dodržování pravidel, která jsou nepostradatelná pro určitou disciplínu. Důležité je vést děti k rozvíjení zájmů a naučit je vhodně a smysluplně využívat volný čas, o což to se také snaží vychovatelky školního klubu [31].

Cílem tématu člověka a přírody je vytvářet v žácích kladný vztah k přírodě, jehož součástí je ochrana živé i neživé přírody. Pozitivní přístup k přírodě a životnímu prostředí získávají návštěvníci klubu prostřednictvím pozorování, poznávání nových věcí, zvědavostí a představivosti. Dalším z cílů je vést žáky k hodnocení, dovednosti sdělit a zároveň přijmout zápornou i pozitivní kritiku. Žáci jsou také vedeni, aby si vytvořili kladný vztah k umění, probouzeli v sobě estetické citění a vážili si práce jiných lidí i té vlastní [31].

Další z oblastí zájmového vzdělávání je téma člověk a příroda, kdy je hlavním cílem upevňovat vztah k tradicím a zvykům. Žáci se v klubu podílí společně na zájmových aktivitách, aby měli zkušenosti pro organizování a plánování akcí v budoucnosti. Některými z mnoha výstupů přinášející zájmové vzdělání je schopnost žáků vystoupit na veřejnosti a připravit pro mladší spolužáky program na mikulášskou besídku, osvojení pravidel společenského chování a dokážou slušně jednat se svým okolím, orientace v dopravní situaci, znalost základních dopravních značek a umění rozpoznat nebezpečí v provozu [31].

Ekonomické podmínky pro zájmové vzdělávání

Za docházku do školního klubu se žádné poplatky nevybírají. Rodiče žákům plátí pouze výdaje na příležitostné akce, kterých se mohou zúčastnit pouze přihlášení zájemci. Mohou to být např. výlety o prázdninách, v ředitelském volnu atp.

Na začátku každého kalendářního roku ředitel školy stanovuje rozpočet, který zajistí materiální vybavení školy spolu se školním klubem. Za veškeré nákupy potřeb i vybavení zodpovídají vychovatelky, které také vyřizují reklamace a všechny účty musí následně předat účetní školy. Ředitel školy předkládá plán větších investic na další kalendářní rok do zařízení po konzultaci s vedoucí vychovatelkou, která má přehled, jak s investicemi nakládat. Pravidelně na konci každého roku předává hlavní vychovatelka po poradě s celým týmem požadavky pro školní klub na následující kalendářní rok. Ředitel školy vždy stanoví nákupy na zajištění materiálního vybavení, které vychází z požadavků od vedoucí vychovatelky. Veškeré služební cesty a pedagogické semináře v rámci vzdělávání,

rozvoji znalostí a dovedností vychovatelek se propládá dle ustanovení ředitele školy u účetní školy. Veškeré finanční investice a výdaje musí být vždy předem konzultovány s ředitelem školy.

4.8.3 Sport a kroužky

Základní škola ve velké míře dbá o sportovní a volnočasové aktivity svých žáků i jiných dětí. Jak již název napovídá, škola se specializuje na sport, avšak nabízí i jiné zájmové činnosti. Žáci mají na výběr z 30 různých kroužků. Polovina kroužků se zaměřuje na pohybovou aktivitu, 8 kroužků je naučných, škola také nabízí mimo jiné cvičení s batolaty pro širokou veřejnost. Některé kroužky jsou rozděleny podle věku, třídy, znalostí, dovedností nebo úrovně. Zájmové a sportovní kroužky musí naplnit minimální kapacitu, aby byly na nový školní rok otevřeny. U každé činnosti je minimální počet účastníků odlišný, naopak má také horní hranici. Instrukce úzce spolupracuje s různými sportovními organizacemi, jako jsou: HC Litvínov, FK Litvínov, volejbalovým klubem Chemopetrol Litvínov, ZIMLET Klíny s.r.o. Se spolupracujícími kluby má škola vyjednané výhodné podmínky spolupráce. Žáci, kteří se věnují hokeji nebo fotbalu chodí do speciální sportovní třídy, kdy mají rozvrh vyučování přizpůsobený tréninkovému plánu. Tréninky jsou každý den i v dopoledních hodinách, takže zasahují do vyučování. Mezi školou a sportovními kluby probíhá komunikace nejen ohledně časového harmonogramu, ale také kvůli prospěchu a kázni žáků.

Veškeré kroužky s výjimkou volejbalového oddílu, kdy je roční poplatek 600 Kč, jsou bezplatné a náklady na provoz kroužků jsou hrazeny ze školného. Děti, které nejsou žáky školy, poplatky za návštěvy kroužků hradí. Poplatky se mohou platit pololetně nebo na celý školní rok. Veškeré kroužky jsou provozovány v areálu školy, k dispozici je velká tělocvična, menší tělocvična se zrcadlovou stěnou, venkovní hřiště s umělým povrchem, kuchyňka, knihovna, dílna a další třídy. Mezi kroužky se neřadí sporty hokej a fotbal, i když je jim přizpůsobené vyučování na jejich organizaci škola nemá žádný vliv. Rodiče za tyto sporty platí roční příspěvky.

Ve srovnání s ostatními třemi základními školami v Litvínově (3. základní škola, 1. základní škola a základní škola Hamr) SSZŠ nabízí téměř dvojnásobek kroužků volnočasových aktivit. Všechny kroužky v ostatních školách jsou zpoplatněny. SSZŠ jako jediná nabízí kroužek golfu nebo mažoretek. Instituce se snaží pružně reagovat na poptávku a nové trendy volnočasových aktivit. To odráží zařazení do seznamu kroužků hodiny golfu, které poskytují jako jediná základní škola v Litvínově.

Škola chce do budoucna i nadále maximálně využít spolupráce se sportovními kluby HC, FK a zapojit jejich trenéry do hodin tělesné výchovy. Součástí plánů je také uspořádat lyžařský kurz pro žáky I. stupně/ běžecké dny pro 4. a 5. ročník ke zdokonalování lyžařských dovedností žáků, nebo vůbec seznámení s tímto sportem. Škola se snaží podporovat netradiční sporty a sporty v přírodě, ale také aktivity, které jsou oblíbené a mají tradici, jako jsou mažoretky, judo, gymnastika a aerobic. Snahou instituce je oslovit úspěšné a pro žáky zajímavé bývalé sportovce a zprostředkovat s nimi besedu, která pro žáky může být motivační.

Tabulka 8: Seznam nabízených kroužků

Kroužek	Cílová skupina	min./max.
Přírodovědný kroužek	2. stupeň	8/12
Doučování z Nj	2. stupeň	8/15
Němčina hrou	1.stupeň	8/15
Flétničky	1. a 2. třídy	8/15
Přijímací zkoušky z Matematiky	9. třída	8/15
Golf	1.-9. třída	min 8
AiDoi	1.-9. třída	8/15
Knižní klub - rozvoj čtenářské gramotnosti	5.-9. třída	8/15
časopis OKO	2.-9. třída	8/15
Vaření	2.-4. třída	12/30
Ruční dovednosti	1.-3. třída	12/30
Příprava na přijímací zkoušky z matematiky	9. třída	8/12
Doučování z matematiky	6.-9.třída	15/31
Mažoretky	1.stupeň	10/20
Stolní hokej - Šprtec	4.-9. třída	8/14
Angličtina	5.-6. třída	8/14
Pohybové hry	ŠD	
Taneční kroužek I.	1.-3. třída	10/30
Taneční kroužek II.	4.-9. třída	10/30
Aerobic	1.-4. třída	12/30
Badminton	zájemci	8/12
Volejbal	1.-5. třída	
Zpěv lidových písní	1.-3. třída	8/20
Cvičení s batolaty	maminky s dětmi	8/15
Literárně - dramatický	2.-4. třída	8/15
Šachy	zájemci	8/15
Basketbal	zájemci	8/15

Zdroj: interní zdroje, vlastní zpracování

4.8.4 Akce školy

Škola pořádá pravidelné i mimořádné akce jak pro žáky školy, tak pro rodiče a širokou veřejnost. Akce se odehrávají v budovách školy nebo na venkovním sportovním hřišti. Součástí školního rozvrhu jsou také filmová, divadelní a jiná představení, která rozvíjí kulturní stránku žáků. Pro vybrané třídy nebo žáky jsou na programu různé exkurze, pobyty nebo výlety. Minulý školní rok 2015/2016 byly pořádány např. tyto akce:

Akce pro žáky:

- motivační soutěž TOP 40 pro žáky 3. – 9. ročníku,
- hodiny prevence vedené příslušníky Městské policie Litvínov pro žáky I. stupně,
- program krizového koordinátora školy pro 4. – 9. ročník,
- kariérové poradenství pro žáky 9. tříd,
- veletrh SŠ v Mostě pro žáky 9. ročníku,
- vánoční noc ve školním klubu – 3.ABC, 5.B, 6.B, mažoretky, redakční rada školního časopisu OKO,
- výuka v Mobilním planetáriu v tělocvičně školy pro žáky I. stupně,
- hodina tělesné výchovy s kondičním trenérem a hráči A týmu HC Verva Litvínov pro žáky II.st.,
- čtyřdenní studijní pobyt vybraných žáků s výukou Aj v jazykové škole v Londýně.

Projektové vyučování:

- celoškolský oborový den, následně pro žáky 9. ročníku obhajoby oborových prací,
- celoškolský projektový den – Anglický den,
- celoškolský projektový den Ochrana člověka za mimořádných okolností,
- projekt Business Games pro žáky 8. tříd v rámci předmětu Volba povolání,
- projekt Prvňáček na jedničku pro 1. ročník.

Akce pro žáky, jejich rodiče a veřejnost:

- Ples sportovců v Citadele ve spolupráci s Volejbalovým klubem a SSK Litvínov,
- předvánoční radovánky a jarmark a učitelské zpívání koled u vánočního stromku v hale školy,
- běh Run and Help pro Konto Bariéry na Loučkách,
- Zahradní slavnost aneb Pojdte s námi za školu,
- Den otevřené výuky a dva Dny otevřených dveří,
- akce pro budoucí žáky 1. tříd „My se školy nebojíme“ a děti z mateřských školek „Seznamte se se Sportovkou“.

Exkurze, akce tříd a vybraných žáků:

- Adaptační pobyty – Jesenice,
- Ozdravný pobyt,
- Zájezd do parku Mirákulum Milovice,
- Krkonoše - Velká Úpa,
- Exkurze – Techmánie Plzeň.

Hodnocení této analyzované oblasti je na vysoké úrovni, přičemž její výsledek je 91%. Žáci mají ve škole mnoho příležitostí, jak smysluplně využít svůj čas. K tomu jim slouží školní družina, školní klub, který je nejvíce využíván z okolních škol nebo velké množství nabízených kroužků a zájmových činností. Ve srovnání s ostatními základními školami nabízí sportovní základní sportovní škola nejvíce kroužků, jak do množství, tak i do atraktivity.

Tabulka 9: Hodnocení volnočasových aktivit

Hodnocení volnočasových aktivit	
Hodnocený prvek	Bodové hodnocení (1-10)
Počet nabízených volnočasových aktivit	9
Počet účastníků	8
Školní družina	9
Školní klub	9
Atraktivita kroužků	10
Počet konaných akcí	9
Možnost sportovního vyžití	10
Celkové hodnocení	9,1

Zdroj: vlastní zpracování

4.9 Personální zajištění

Optimální počet pedagogických pracovníků je 32 učitelů, poté dále 6 vychovatelek školní družiny a školního klubu a pedagogického specialisty. Dále škola zaměstnává dva pracovníky, kteří mají na starosti ekonomický úsek provozu, hospodáře, školníka a čtyři uklízečky. Pedagogický sbor je stálý početně i pozičně. Ke změnám jeho složení dochází především z důvodu odchodu kantorů do důchodu nebo na mateřskou dovolenou. Kritériem pro přijímání a začleňování nových pedagogických pracovníků vytvářející spolupracující tým je kvalifikovanost a aprobovanost. Pedagogický sbor je kvalifikován až na pár výjimek, prostor je dán i mladým učitelům se zjevným potenciálem.

Ředitel školy dodržuje podmínky dalšího rozvoje a vzdělávání dle zákona 563/2004 Sb. §5 (studium pro vedoucí pracovníky škol). Zástupce ředitele je mimo jiné absolventem vzdělávání koordinátor ŠVP a programu "PEŘÍ", tedy pedagogické řízení. Na prvním stupni školy mají všichni vyučující dlouholetou odbornou kvalifikaci. Na druhém stupni převažují pedagogové kvalifikovaní a aprobovaní. Vyučující, kteří podmínky prozatím nesplňují, na své kvalifikaci pracují poctivým studiem. Podmínky, které jsou dané zákonem splňují i výchovní

poradci, krizový koordinátor a koordinátor environmentální výchovy a školní speciální pedagog. Ve škole jsou zaměstnanci, kteří zastávají následující funkce: vedoucí školního poradenského pracoviště, dva výchovní poradci, krizový koordinátor, metodik environmentální výchovy, vedoucí zájmové činnosti, správce počítačové sítě a projektový manažer.

Pro školu je významné systematické, cílené vzdělávání jednotlivců i společné vzdělávání všech pedagogických pracovníků. Jejich vzdělávání a rozvoj je každoročně specifikován v plánu DVPP. "Škola v pohybu" je školním vzdělávacím programem SSZŠ Litvínov, 1. 9. 2013. Většina sboru absolvovala kurzy DVPP: Osobnostně sociální výchova, kurz ESRO (emoční sociální inteligence), kurzy Projektové výuky, metody KRITMYŠ, program Začít spolu. V minulém školním roce se vybraní pedagogové zúčastnili několika vzdělávacích akcí, jednalo se o projekty: letní škola Mikulov – stanovení vize školy, mentorská podpora ke čtenářské gramotnosti, ukázka vedení čtenářských dílen pro učitele a rodiče, mentorská podpora ke čtenářské gramotnosti a Hejnovská matematika.

Pracovníci školy jsou vždy jednou za rok hodnoceni prostřednictvím hodnotícího rozhovoru, při kterém vedení školy na základě zjištěných informací hodnotí s jednotlivými pracovníky stanovené parametry kvality pedagogického pracovníka školy. Do tohoto periodického hodnocení patří také sebehodnocení pracovníka podle plánu osobního rozvoje. Na základě výsledků hodnocení vedení školy se stanovuje nadtarifní složení mezd. Za práci, která je nad rámec svých běžných povinností nebo za splnění zvláštního úkolu jsou pracovníci školy hodnoceni průběžně.

4.9.1 Etický kodex pedagogického pracovníka

Pedagogičtí zaměstnanci se zavazují dodržovat etický kodex školy, který udává základní hodnoty, pravidla jednání a chování pedagogů. Etický kodex byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 1.9.2010 kodex uvádí, že žáci se mají vzdělávat na základě principů humanity a demokracie, v souladu se školním vzdělávacím programem „Škola v pohybu“, podle svých nejlepších schopností,

dovedností znalostí a s přihlédnutím na vývojové možnosti a potřeby žáka. Povinností pedagogů je systematicky plánovat výuku, využívat široké spektrum metod, přitom dbát na aktivní učení, svou výuku reflektovat a následně vyhodnocovat.

Komunikace probíhá na základě partnerského přístupu, vzájemné úctě a respektu. Zaměstnanci spolupracují s dětmi a jejich rodiči při stanovení předních cílů výchovy a výuky tak, aby všichni pociťovali radost a uspokojení z pokroků. Škola spolupracuje s rodiči žáků, s kolegy a jinými specialisty v zájmu vzdělávání žáků. Učitelé si navzájem sdělují nově nabyté vědomosti mezi sebou a uplatňují ve svém vyučování. Zvykem je také sebehodnocení prováděné práce každého pedagoga. Všichni zaměstnanci se řídí a dodržují vnitřní řády a směrnice školy, pravidla soužití a v neposlední řadě společenská pravidla. Nároky, které učitelé kladou na děti při výuce a výchově, jsou také požadovány od nich samých. Učitelé musejí jít žákům řádným příkladem.

Tabulka 10: Přehled pracovníků školy

Pracovníci školy	
Funkce	Počet pracovníků
Jednatelé společnosti, zároveň ekonomové	2
Ředitel školy	1
Zástupce ředitele	1
Učitelé	32
Vychovatelky	8
Speciální pedagog	1
Vychovatelka – asistentka	1
Ekonom	2
Hospodářka	1
Školník	1
Uklízečky	4
Nepedagogové - dotovaná místa	2

Zdroj: interní zdroje, vlastní zpracování

4.9.2 Pedagogické zajištění školní družiny

O celý chod družiny i aktivity prováděné žáky má na starosti vedoucí vychovatelka Dana Poláková. Dále chod družiny zajišťuje šest pedagogicky kvalifikovaných vychovatelek. Ty zajišťují volnočasové aktivity, které jsou přiměřené věku a schopnostem žáků. Nabízené aktivity podněcují zájem o činnost a podporují jejich sebevědomí a pozitivní stránky osobnosti. Vychovatelky se pravidelně zúčastňují akreditovaných seminářů dle průběžné nabídky vedení školy a veřejných institucí a samozřejmě je kladen důraz, aby své odborné znalosti zdokonalovaly a rozšiřovaly samostudiem. Každá z vychovatelek zodpovídá za svěřený majetek školy ve svém oddělení, společně pečují o inventář patřící ke školnímu klubu.

Hlavním posláním školní družiny pro zájmové vzdělávání je podporovat, motivovat a vést žáky k vývoji osobnosti zejména smysluplným využitím volného času, ale také nabídkou vhodných aktivit v prostředí příjemném pro žáky a pedagogy.

Zaměstnanci školní družiny zjišťují, vyhledávají, a zhodnocují případná rizika, která mohou vzniknout z činnosti při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a současně přijímají opatření k prevenci proti rizikům. Seznamují žáky s hrozícím nebezpečím mající vliv na jejich zdraví a bezpečnost, což je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, chápanému jako stav rovnováhy tělesné, sociální a duševní pohody. Především zajišťují bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální.

Počet dětí, které má vychovatelka na starosti na jednotlivé činnosti :

Areál školy – max.30 žáků,

Katastr města – max.25 žáků,

Výlety – max. 20 žáků.

4.9.3 Pedagogické zajištění školního klubu

O řízení a chod školního klubu se starají 2 plně pedagogicky kvalifikované vychovatelka. Jejich náplní práce je zajišťovat širokou škálu různých zájmových aktivit, které musí odpovídat věku a schopnostem žáků. Vybrané aktivity se snaží probouzet u žáků zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a pozitivně rozvíjet stránky osobnosti. Vychovatelky si své odborné znalosti průběžně zdokonalují samostudiem nebo také v akreditovaných seminářích podle průběžné nabídky, které nabízí vedení školy a veřejné institucí. Vychovatelky mají zodpovědnost za svěřený majetek školy v prostorách školního klubu, starají se o společný inventář.

Vychovatelky školního klubu zjišťují, vyhledávají a zhodnocuje případná rizika, která by mohla vzniknout z činnosti při různém zájmovém vzdělávání v různých prostředích a současně zajišťují opatření prevence proti hrozcím rizikům. Personál školního klubu má na starosti seznámit žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich bezpečnost a zdraví, což je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako vyvážený stav tělesné, sociální a duševní pohody. Zajišťují především bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální.

Počet žáků na 1 vychovatelku ve školním klubu: 35 žáků

- katastr města: 25 žáků
- výlety, výjezdy na soutěže atp.: 20 žáků

Výsledek hodnocení personálního zajištění je na vysoké úrovni, oblast personálního zajištění instituce splňuje na 88%. Nejvyššího bodového hodnocení dosáhl ředitel školy, který je inovativní, do školy přenáší nové myšlenky a nebojí se změn. Velikost personální zajištění je dostatečná k pokrytí potřebných míst.

Tabulka 11: Hodnocení personálního zajištění

Hodnocení personálního zajištění	
Hodnocený prvek	Bodové hodnocení (1-10)
Ředitel školy	10
Počet učitelů	9
Kvalifikace	9
Vychovatelky ŠD a ŠK	8
Vzdělávání	8
Celkové hodnocení	8,8

Zdroj: vlastní zpracování

4.10 Normy, zásady, řády, směrnice

SSZŠ v Litvínově se musí řídit danými zákony a předpisy jako ostatní školské instituce, které vydává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Škola dále dodržuje příslušné nařízení vlády, vyhlášky, směrnice, atd. Primárním dokumentem pro vznik a fungování této instituce je společenská smlouva. Škola byla zapsána do obchodního rejstříku dne 18. prosince 1996 u krajského soudu v Ústí nad Labem.

Vyučování na škole probíhá na základě rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a vlastního školního vzdělávacího programu "Škola v pohybu". Hlavním zaměřením programu je rozvoj školy a pedagogických pracovníků. Projekt se zaměřuje na podporu procesů, které mají přímo dopad na efektivní rozvoj školy. Vizí programu je cílené zkvalitňování vzdělávání pro všechny žáky. Školní družina se řídí školním vzdělávacím programem pro zájmové vzdělávání školní družiny, který byl vydán v roce 2016 vedoucí vychovatelkou paní Polákovou a chvál ředitelem školy Mgr. Škramlíkem. Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání ve školním klubu byl také vypracovaný

vedoucí vychovatelkou paní Polákovou a schválen v roce 2016. Školní vzdělávací programy se vydávají začátkem každého školního roku.

Instituce se také řídí směrnicí pro organizaci studia, která obsahuje přijímací řízení, možnosti úhrady školného, hodnocení žáků, vlastní hodnocení školy, sebehodnocení pedagogů, škola v přírodě, exkurze nebo výlety.

Základní podmínkou soužití a rozvíjení vzájemných kvalitních vztahů mezi učiteli, žáky, rodiči a všemi zaměstnanci je smysluplný, srozumitelný a všemi dodržovaný školní řád. Školní řád vychází z podmínek SSZŠ, s.r.o. a je zhotoven na základě ustanovení § 30, odst. 1) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění, jedná se o školský zákon. Školní řád se zaměřuje především na: práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickým sborem, provoz školy a jeho vnitřním režim, dále na podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví všech žáků a zamezení patologických jevů a projevů diskriminace, řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Školská rada tento školní řád, vypracovaným ředitelem školy projednala a schválila dne 26.8.2015 a účinnosti nabývá 1. 9. 2015.

Ve směrnici z oblasti hospodaření školy uvádějí směrnice pro hospodaření s majetkem, směrnice pro provedení inventarizace, smlouva o nájmu nebytových prostor. Bezpečnostní předpisy uvádí základní pravidla, která se musí dodržovat při činnostech ve všech místnostech, učebnách, družině, školním klubu na hřišti a v tělocvičnách, při soutěžích a závodech, při aktivitách v přírodě, koupání, při práci s nástroji, sportovním vybavením a náradím a při přesunu dětí a kolektivů. Dobrá znalost všech pedagogických pracovníků tohoto dokumentu je z hlediska dodržování bezpečnosti žáků při všech aktivitách zcela nezbytná. Děti jsou začátkem každého školního roku obeznámeni s bezpečnostními předpisy, to stvrzují podpisem o jejich znalosti. Zvláštním proškolením o bezpečnosti procházejí při pohybových aktivitách nebo v učebnách chemie a fyziky. Žáci pravidelně mají nácvik evakuace pro případ mimořádných situací. V další řadě všichni zaměstnanci musí být obeznámeni s všeobecným požárním řádem. Stanovuje povinnosti všem učitelům, vedoucích pracovníkům i všem ostatním

zaměstnancům ohledně dodržování bezpečnostních předpisů. Uvádí mimo jiné způsob a místo ohlášení požáru.

Veřejnost má možnost na webových stránkách školy nahlédnout a stáhnout si dokumenty jako jsou: inspekční správa z roku 2015, kodex pedagogického pracovníka, plán environmentální výchovy, plán prevence, školní řád nebo inspekční správa z roku 2015-2016.

4.10.1 Program „Prevence rizikového chování“

SSZŠ je součástí programu, která má za cíl pomoc školám při tvorbě podnětného a především bezpečného prostředí pro výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu a tím pomáhat eliminovat škodlivé jevy současné společnosti, mezi které patří závislosti fyzické i psychické, nezdravé mezilidské vztahy. Program prevence rizikového chování vychází z následujících dokumentů:

- Zákon č. 82/2015 Sb. v platném znění,
- Vyhláška č. 27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů (Vyhl. č. 116/2011 Sb.),
- Metodické doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j.: 21291/2010 - 28,
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14423/99-22,
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016),
- Zákon č. 379/2005 Sb. o opatřeních před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami [32].

4.10.2 Financování

Financování soukromé školy upravuje kromě školského zákona také samostatný zákon o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením. Dotace jsou určeny na pokrytí neinvestičních výdajů, které souvisejí s výchovou a vzděláváním a na financování běžných provozních neinvestičních výdajů.

- Zákon č. 306/1999 Sb. o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením,
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (vyhláška č.505/2002),
- zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 55/2005 Sb., MŠMT ČR o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání [35].

Tabulka 12: Hodnocení norem, zásad, řádů a směrnic

Hodnocení norem, zásad, řádů, směrnic	
Hodnocený prvek	Bodové hodnocení (1-10)
Přístup k dokumentům	7
Aktuálnosti dokumentů	9
Dodržování předpisů	8
Obeznamení žáků s normami a řády	8
Celkové hodnocení	8

Zdroj: vlastní zpracování

Z průzkumu vyplývá, že instituce svědomitě dodržuje všechny předpisy a normy. Tato analyzovaná oblast je ohodnocena 80%. Zaměstnanci se řídí školním řádem a dohlíží, aby se jím také řídili žáci školy a jejich zákonní zástupci.

Žáci jsou každoročně na začátku školního roku obeznámeni se školním i bezpečnostním řádem. SSZŠ pravidelně dodržuje ncviky evakuace pro případ požáru nebo jiné mimořádné situace. Na webových stránkách jsou přístupné dokumenty, které jsou ke stažení.

4.11 Ekonomické předpoklady

Sportovní základní škola je soukromou institucí s ručením omezeným, která má dva jednatele. Financování školy je upraveno kromě školského zákona i samostatného zákonem o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízení. Škola získává dotace ze státního rozpočtu prostřednictvím krajů. Dotace mají financovat neinvestiční výdaje související s výchovou a vzděláváním a na pokrytí běžných provozních výdajů, které nemají investiční charakter. Prostředky jsou škole přidělovány na základě smlouvy uzavřené s krajským úřadem na příslušný školní rok. Smlouva přesně určuje vzdělávací činnosti, na něž bude dotace poskytována, jejich rozsah, což je počet žáků studujících na škole a procento z normativu. Instituci jsou dále poskytovány příplatky na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola je soukromou organizací a proto žáci, respektive jejich zákonní zástupci jsou povinni platit školné. Školné lze uhradit periodicky třemi způsoby: ročně, pololetně nebo měsíčně. Výše školního poplatku činí 600,-Kč měsíčně, 7200,- ročně, tj. 24,- Kč denně. Na základě školného je žákům garantováno: podprůměrné množství žáků ve třídě, činnost speciálního pedagoga a psychologa školy, příspěvky sportovním klubům (HC, FŠ, volejbal, gymnastika), doučování žáků dle potřeby na I. i na II. stupni, pracovní sešity pro žáky na I. i na II. stupni, vybrané učební potřeby, zahrnující: výtvarná výchova, pracovní činnosti, školní družina a klub, žákovské sešity, čtvrtky a žákovské knížky SSZŠ, doprava žáků, cestovné: výjezdy třídních kolektivů, sportovní výjezdy, olympiády, soutěže žáků, hrazení pojištění žáků školy na výjezdy, návštěvy divadel, planetária, exkurze, kino a dalších akcí, odměny žákům (knihy pro nejlepší žáky, žáky s nejlepším zlepšením, úspěšné sportovce a reprezentanty školy), ceny pro žáky a materiál na

školní akce a soutěže, zájmová činnost, veškeré nabízené kroužky jsou pro žáky školy bezplatné. Pro ostatní uchazeče jsou kroužky zpoplatněny a tvoří další zisk instituce. Průměrná cena měsíčního poplatku za kroužky je 100 Kč. Škola také nabízí k pronájmu své 2 tělocvičny, velkou za poplatek 300 Kč/hod. a menší za 200 Kč/hod. Pronájem prostor tělocvičen není však každodenní, přestože by mohl představovat další příjem pro instituci.

Tabulka 13: Celkové vyúčtování poskytnutých dotací na rok 2015/2016

Celkové vyúčtování poskytnutých dotací na rok 2015/2016 k 31. 8. 2016		
Příjmy		Částka v Kč
Státní dotace:	9 – 12 /2015	6.308.564,-
	1 – 8 / 2016 ZŠ	12.082.462,-
	ŠD+ŠK	1.822.813,-
Celkem státní dotace		20.213.839,-
Dotace MÚ		1.900.000,-
Školné		3.451.680,-
Ostatní příjmy		303.146,-
Příjmy celkem		25.868.665,-
Výdaje		
Investice		0,-
Celk. neinvest. Výdaje		20.599.380,-
dále dělené na:	náklady na platy	15.294.551,-
	zákonné odvody	5.304.829,-
Celk. provoz. Náklady		5.269.285,-
dále dělené na:	výdaje na učebnice a uč. Pomůcky	336.530,
	ostatní provozní náklady	4.932.755,-
Výdaje celkem		25.868.665,-

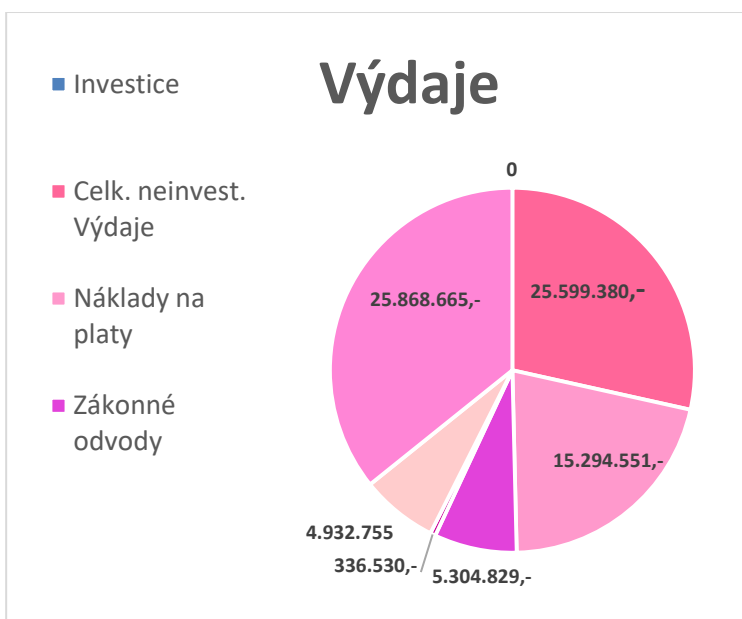
Zdroj: [31], vlastní zpracování

Rozpočet školy na každý školní rok je sestaven z dotací poskytnutých státem – krajským úřadem, dotací od městského úřadu města Litvínova,

vybraného školného a ostatních příjmů. Největší příjem získává instituce ze státních dotací, kdy jsou poskytnuté dotace zvláště pro základní školu a zvláště pro školní družinu a školní klub. Dalším finančním příjmem jsou vybrané poplatky za školné žáků a dotace od města. Nejnižším finančním přílivem jsou ostatní příjmy.

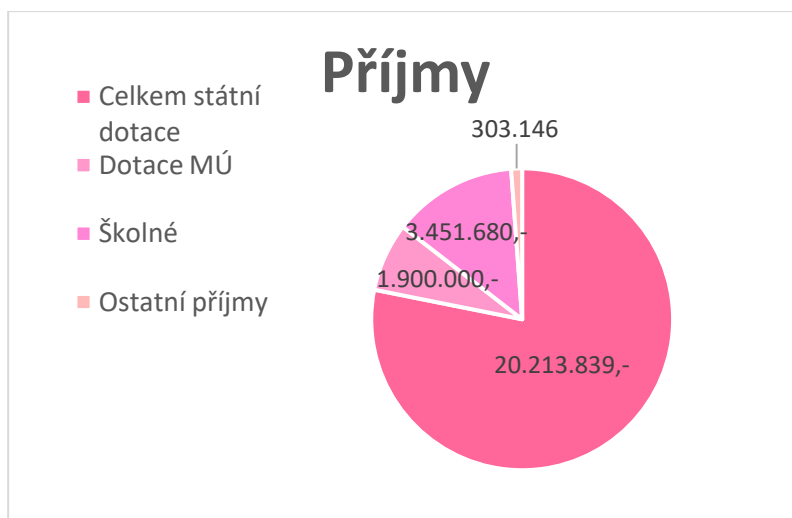
Výdaje jsou ve stejné výši jako příjmy školy. Výdaje se skládají z nákladů na platy zaměstnanců, zákonných odvodů, výdajů na učebnice, pracovní sešity a další potřebné učební pomůcky a ostatních provozních nákladů. Provozní náklady v minulém školním roce byly vynaloženy např. na: celkovou přestavbu kabinetu přírodopisu na učebnu prvního stupně včetně instalace osvětlení, vymalování a pokládky linolea, vybudování altánu pro venkovní výuku a herních prvků firmou Tomovy Parky v prostoru školní zahrady, výměna zářivek na hale školy za úsporné LED trubice, úprava učebny pro vedení reedukací poruch učení a chování žáků ve 2. patře. Největší část výdajů je určena pro platy zaměstnanců školy, dále v pořadí jsou zákonné odvody státu, ostatní provozní náklady a nejmenší část výdajů případnou na učební pomůcky pro žáky. Škola ze svého rozpočtu neposkytla žádnou část na investice.

Graf 5: Výdaje na rok 2015/2016

Zdroj: [31], vlastní zpracování

Graf 6: Příjmy na rok 2015/2016

Zdroj: [31], vlastní zpracování

V následující tabulce je zobrazené rozdělení dotací poskytnutých státem. Převážná část pokryje náklady na mzdové prostředky pro zaměstnance školy. Druhá menší část ročního rozpočtu dotací je určena pro odvody na zákonné pojištění za své zaměstnance.

Tabulka: 14 Vyúčtování dotací poskytnutých SSZŠ z KÚ

Vyúčtování dotací poskytnutých SSZŠ s. r. o. z KÚ		
Ř.	Ukazatel	Částka
1	Poskytnutá dotace	20.213.139,-
2	Použitá dotace, v tom:	20.213.139,-
3	Mzdové prostředky hrazené z dotace celkem	15.068.192,-
4	v tom: a) platy	15.068.192,-
5	b) OON	0,-
6	Odvody na zákonné pojištění	5.415.647,-
7	Ostatní neinvestiční výdaje celkem	0,-
8	Rozdíl ř. 1-2	0,-

Zdroj: [31], vlastní zpracování

Škola zachází se svými finančními prostředky hospodárně, proto získala hodnocení 86%. Snaží se šetřit a své finanční prostředky přerozdělovat efektivně. K největšímu přílivu financí dochází z dotací od kraje, pro ještě větší finanční příjem by škola mohla využít dalších dotací a grantů.

Tabulka: 15 Hodnocení finančních prostředků

Hodnocení finančních prostředků	
Hodnocený prvek	Bodové hodnocení (1-10)
Hospodaření dle předpisů	10
Nakládání s poskytnutými dotacemi	9
Finance z dotací a grantů	6
Hospodářský výsledek	10
Celkové hospodaření	8
Celkové hodnocení	8,6

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Diplomová práce si zadala na začátku zpracování za cíl analyzovat danou instituci. Hlavním cílem bylo zhodnotit, jak Sportovní soukromá základní škola s.r.o. v Litvínově naplňuje své veřejné poslání a zda má pro ten účel dostatek prostředků. Hodnocení bylo zpracováno na základě šesti dílčích analýz v různých oblastech, jejichž výsledkem bylo celkové hodnocení vyjádřené v procentech. Pro hodnocení analyzovaných oblastí a pro sběr dat byly použity následující metody: pozorování, dotazování a studie materiálu. Pro co nejpřesnější analýzu byla instituce pravidelně navštěvována a probíhaly rozhovory s ředitelem školy Mgr. Škramlíkem, tak i s jejími zaměstnanci. Mezi analyzované oblasti se řadí budova a vybavení školy, které bylo hodnoceno na základě pozorování, dále proběhl průzkum nabízených aktivit pro trávení volného času, které byly analyzovány všemi třemi metodami. Následovalo hodnocení personálu školy především formou rozhovoru s nimi. Následně se analýza věnovala především studiem materiálu hodnocení norem, zásad, řádů, směrnic, kterými se instituce řídí. Poslední oblastí analýzy byly finance a zaměření na hospodaření instituce. Na konec byly všechny dílčí analýzy zprůměrovány a vyšel celkový bodový výsledek, který byl převeden na procenta, která udávají, na kolik si instituce plní své cíle a poslání. V následující tabulce je znázorněné bodové hodnocení všech analyzovaných oblastí a v závěru celkový výsledek analýzy.

Tabulka: 16 Celkové hodnocení analyzovaných oblastí SSZŠ

Celkové hodnocení analyzovaných oblastí SSZŠ	
Analyzovaná oblast	Bodové hodnocení (1-10)
Hodnocení vybavení školy	8,8
Hodnocení budovy školy	8,25
Hodnocení volnočasových aktivit	9,1
Hodnocení personálního zajištění	8,8
Hodnocení norem, zásad, řádů, směrnic	7,8
Hodnocení finančních prostředků	8,6
Celkové hodnocení	8,6

Zdroj: vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka zobrazuje konečné výsledky všech šesti analyzovaných dílčích oblastí tedy: vybavení školy, budova školy, nabízené volnočasové aktivity, personální zajištění, normy, zásady, řády, směrnice a finanční prostředky. Z výsledků provedeného výzkumu vyplývá, že instituce si plní své cíle a poslání na 86%. Analýza mimo jiné došla k závěru, že zdroje SSZŠ jsou naprosto dostačující. Procentuální hodnocení odráží dobré fungování školy, přestože se najde prostor pro vylepšení malých nedostatků.

Nejlepšího hodnocení v podobě 88% dosáhla oblast, která se zaměřila na školou poskytované mimoškolní činnosti. Škola mimo vyučování nabízí služby družiny, klubu, sportovní a zájmové kroužky. Ve srovnání s ostatními školami disponuje analyzovaná instituce nejširší nabídkou aktivit, jen seznam kroužků sčítá 27 možností. Ty mohou bezplatně využívat všichni žáci školy a za poplatek také široká veřejnost. Oproti ostatním školám a institucím se SSZŠ snaží zařazovat takové kroužky, které jsou právě aktuální a žádané. Jako jediná škola ve městě nabízí svým žákům, ale i ostatním kroužek golfu nebo mažoretok. Hojně využívaná je školní družina, která je určena pro žáky prvního stupně v době před vyučováním a také po něm. Sama školní družina nabízí čtyři kroužky: vaření, ruční dovednosti, aerobic a tance. Zájmové vzdělávání probíhá na základě tematických námětů, které jsou na celý školní rok. Témata jsou aplikována tak, že se žáci formou zábavných her a činností vzdělávají, učí se být samostatnými a rozlišovat

pozitivní věci od těch negativních. Pro plnohodnotné využívání volného času žáků druhého stupně je k dispozici školní klub. Škola kromě jiného pořádá různé exkurze, výlety nebo akce školy, kterých se mají příležitost zúčastnit i rodiče. K většímu zájmu o kroužky a navýšení obsazenosti by vyučující mohli iniciovat a motivovat žáky během vyučování. Škola by také mohla více oslovovat potenciální uchazeče z externího prostředí například na svých webových stránkách, v místních novinách nebo na webovém portálu města Litvínova.

Druhého nejlepšího hodnocení dosáhla analýza zhodnocující vybavení školy. Na první pohled jde vidět, že je vybavení v dobrém stavu a že je o něj pečlivě pečováno, proto si také zasloužila hodnocení 88%. Budova školy je starší stavba, přesto ve velice dobrém technickém stavu a proto získala hodnocení 83%. SSZŠ je umístěna v centru města na hlavní ulici v bezprostřední blízkosti zastávky MHD. V krátké vzdálenosti je také hokejový a fotbalový stadion, kam žáci každodenně docházejí na tréninky. Budova školy se skládá ze tří podlaží, ke školní budově dále náleží pavilon školní družiny a školní jídelny a pavilon bývalých školních dílen. Součástí školy je i školní klub, sídlící v přilehlých, ale oddělených prostorech. Ze školního klubu je přímý přístup do venkovních prostor u hřiště. Budovy kolem tvoří malý ohraničený dvůr, takže žáci mohou trávit bezpečně čas venku, kde jsou pro ně přístupné lavičky a pinpongové stoly. Jelikož je instituce sportovní školou velkou výhodou jsou dvě tělocvičny. Hlavní tělocvična je klasické velikosti plně vybavená, druhá tělocvična je menších rozměrů. U tělocvičen je sklad menších rozměrů, kde se nachází různorodé sportovní náčiní. Celá škola je vybavena moderně typickým školním zařízením. Aby se žáci cítili dobře, je vhodně zvolena výzdoba celé školy, která působí hravě. V celé budově mají žáci i zaměstnanci přístup k bezdrátovému internetovému připojení. Ve škole jsou zřízeny dvě přenosné počítačové učebny vybavené 20 i-Pady, resp. 20 tablety. Všechny kmenové třídy i odborné učebny, tělocvičny nevyjímaje jsou zařízeny dataprojektorem a interaktivní tabulí. Instituce by mohla využít bližší spolupráce s MÚ Litvínov a zažádat o větší finanční podporu na provoz budovy, případně se finančně podílet na jejích opravách. Nevýhodou celého areálu školy je chybějící bezbariérový přístup. Škole by prospěla nová omítka, díky které by budova působila modernějším dojmem.

Totožného hodnocení jako vybavení školy dosáhlo i personální zajištění s 88%. Nejvyššího bodového hodnocení dosáhl ředitel školy, který je inovativní, do školy přináší nové myšlenky a nebojí se změn. Velikost personálního zajištění je dostatečná k pokrytí potřebných míst. Ve škole pracuje 32 učitelů a 8 vychovatelek, která mají na starosti školní družinu a klub. Učitelství sbor je složen z kvalifikovaných pedagogů s letitými zkušenostmi. Ve skladbě pedagogického sboru výrazně převažuje ženské zastoupení se 77,4%, muži je pouhých 22,6%. Pro školu je významné systematické, cílené vzdělávání jednotlivců i společné vzdělávání všech pedagogických pracovníků. Pracovníci školy jsou vždy jednou za rok hodnoceni prostřednictvím hodnotícího rozhovoru, při kterém vedení školy na základě zjištěných informací hodnotí s jednotlivými pracovníky stanovené parametry kvality pedagogického pracovníka školy. Do tohoto periodického hodnocení patří také sebehodnocení pracovníka podle plánu osobního rozvoje. V oblasti vzdělávání zaměstnanců si z výsledků analýzy plní své poslání na 80%. Vyšší úspěšnosti by mohli dosáhnout například využitím dalších vzdělávacích programů. Jedním z projektů, který by škola mohla využít je program "Rozumíme penězům", ten se zaměřuje na finanční vzdělávání učitelů a dětí základních škol. Program "Rozumíme penězům" umožňuje základním školám účelně rozšířit školní vzdělávací program o problematiku v oboru finančního vzdělávání. Tento program naplňuje cíle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v tématice finanční gramotnosti, je vhodný jak pro první tak pro druhý stupeň základní školy.

Analýza v oblasti normy, zásady, řádů a směrnic dosáhla škola 80% hodnocení. V této analýze dosáhla nejlepšího ohodnocení část zaměřena na aktuálnost dokumentů. Téměř všechny normy a řády jsou každoročně aktualizovány příslušnými osobami a odsouhlaseny vedením školy. Instrukce svědomitě dodržuje všechny dané předpisy, normy i předpisy. Zaměstnanci se řídí školním řádem a dbají, aby se jím také řídili žáci školy a jejich zákonní zástupci. Žáci jsou každoročně na začátku školního roku obeznámeni se školním i bezpečnostním řádem. Na internetových stránkách je zveřejněných několik dokumentů (školní řád, plán prevence, inspekční zpráva) ovšem postrádá například bezpečnostní řád nebo směrnici z oblasti hospodaření školy.

Poslední analýza se věnovala ekonomickým předpokladům. Instituce si s financemi vede dobře, byla ohodnocena, že si své poslání plní z 86%. Plného počtu dosáhla v otázce hospodaření dle předpisů, nebyly shledány nejmenší pochybnosti. Škola zachází se svými finančními prostředky hospodárně. Snaží se šetřit a své finanční prostředky přerozdělovat efektivně. Škola je společnost s ručením omezeným, která má dva jednatele. Její příjmem kromě dotací z krajského úřadu a dotací města Litvínova tvoří také školné žáků. Nejpodstatnější příjem získává instituce ze státních dotací, které jsou poskytnuté zvlášť pro základní školu a zvlášť pro školní družinu a školní klub. Výdaje jsou ve stejné výši jako příjmy školy. Výdaje se skládají z nákladů na platy zaměstnanců, zákonných odvodů, výdajů na učebnice, pracovní sešity, další potřebné učební a zájmové pomůcky a ostatních provozních nákladů. Největší část výdajů je určena pro platy zaměstnanců školy, dále v pořadí jsou zákonné odvody státu, ostatní provozní náklady a nejmenší část výdajů připadnou na učební pomůcky pro žáky. Škola ze svého rozpočtu neposkytla žádnou část na investice. Přílivem finančních prostředků by mohlo být navýšení platících zájemců z externího prostředí o kroužky a zájmové činnosti, jejichž poplatek se pohybuje okolo 100 Kč měsíčně. Dalším způsobem přínosu peněz by mohly být další dotace a granty nebo domluvit užší spolupráci s městem Litvínov na finanční podpoře provozu školy. Instituce by také mohla využívat možnosti zaměstnání např. uklízeček na dotace z pracovního úřadu.

6 Závěr

Na začátku této práce byl vytýčen cíl zhodnotit vybranou instituci, která nabízí volnočasové aktivity. Diplomová práce hodnotila vybranou instituci pomocí 6 dílčích analýz. Cílem bylo na základě provedených analýz zhodnotit do jaké míry si instituce plní své cíle a poslání a zda jsou její zdroje dostačující. Pro metodiku práce bylo čerpáno z terénního výzkumu v podobě pozorování, studia dokumentů a rozhovorů s ředitelem školy, vychovatelkami a dalšími zaměstnanci školy.

Teoretická část diplomové práce se zaměřila na vymezení základních pojmů souvisejících s volným časem a jeho problematikou, mládeží a vrstevnickými skupinami. Dále byl charakterizován vývoj využívání volného času od vzniku základních modelů. Práce pokračovala charakteristikou politiky mládeže, seznámila s jejími cíly, koncepcí na období 2014 - 2020 a její financování, které zaštituje MŠMT. Navazující kapitola se zabývala volným časem v souvislosti s životním stylem, zdravým životním stylem, u kterého jsou neodmyslitelné pohybové aktivity. Důležitému tématu, a to výchově mládeže ve volném čase se věnovala následující kapitola. Účelná výchova ve volném čase působí jako prevence proti patologickým jevům. Práce také uvedla preventivní mezinárodní programy, kterými jsou: Programy WHO na podporu aktivního životního stylu, zdraví a správné výživy, Health Promoting School - HPS a Nutrition-Friendly School Initiative - NFSI. Závěr teoretické části byl věnován z důvodu zaměření diplomové práce na instituce pro trávení volného času a jejich poslání. Tato část také seznámila s metodou universální institucionální struktury Bronislava Malinowského, která sloužila jako základ pro institucionální analýzu SSZŠ v Litvínově.

Na úvod praktické části byl vymezen cíl a metodika výzkumu, prostřednictvím kterých bylo dosaženo výsledného hodnocení analýzy. Vybranou institucí byla SSZŠ v Litvínově, u které byla použita institucionální analýza dle Bronislava Malinowského. Výzkum byl proveden na základě 6 dílčích analýz: budova školy, vybavení, personální zajištění, normy, směrnice a řády, nabízené volnočasové aktivity a finance. Všechny analýzy byly hodnoceny body ve škále

1 - 10, kdy 1 bod byl nejnižším hodnocením a 10 bodů bylo hodnocení nejlepší. Následně byly výsledky zprůměrovány a převedeny na procenta.

Z celkového výsledku vlastní analýzy lze konstatovat, že předem stanoveného cíle se podařilo dosáhnout. Výsledek analýzy přinesl zjištění, že si instituce vede velice dobře a své poslání si plní na 86%. Prostřednictvím institucionální analýzy byla z velké části zjištěna pozitiva, menším nedostatkům byla navržena opatření, která by mohla nedostatky odstranit.

Nejvyššího hodnocení dosáhla oblast volnočasových aktivit, získala 91%. Ve srovnání s ostatními školami nabízí SSZŠ největší možnosti pro trávení volného času. Větší obsazenost kroužků by mohla přinést účast žáků z jiných škol. Budova školy i její vybavení je moderní a plně dostačující, prostory svou prostorností pokrývají potřebnou kapacitu. Nedostatkem bylo shledáno, že celá škola vč. přilehlých budov nemá bezbariérový přístup. Na velmi dobré úrovni je personál školy, který je kvalifikovaný a dodržuje podmínky dalšího rozvíjení a vzdělávání. K tomu ve velké míře přispívá ředitel školy Mgr. Škramlík, je inovativní, přináší do školy moderní myšlenky a nebojí se změn. Výhodou je stálost pedagogů, kteří odcházejí převážně z důvodu rodičovské dovolené nebo odchodu do důchodu. Všichni zaměstnanci svědomitě dodržují směrnice a řády. Veškeré dokumenty jsou každoročně aktualizovány, ovšem ne ke všem má veřejnost volný přístup na webových stránkách školy. Z poslední analýzy finančních prostředků lze konstatovat, že instituce se svými prostředky hospodaří úsporně, kdy jsou příjmy a výdaje ve stejné výši. Pro větší příliv finančních prostředků byla navržena užší spolupráce s městem na podporu provozu budovy a větší obsazenost zájmových činností externími návštěvníky.

Souhrnně lze konstatovat, že SSZŠ v Litvínově poskytuje volnočasové aktivity v dostatečném množství a kvalitě. Nabízené kroužky jsou pestré a zajímavé, proto jsou žáky oblíbeny a hojně navštěvovány. Plné obsazenosti dosahuje školní družina a klub, které dbají na výchovné a vzdělávací cíle zájmového vzdělávání. Velkých úspěchů SSZŠ dosahuje ve sportovních disciplínách napříč všemi třídami a to na celorepublikové úrovni. Instituce je vyhledávanou a oblíbenou školou nejen kvůli individuálnímu přístupu k žákům

a kvalitou výuku, ale také pro úzkou spolupráci s různými sportovními kluby a nabídku aktivit pro smysluplné trávení volného času.

7 Seznam Použitých zdrojů

7.1 Tištěné dokumenty

1. PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-717-8711-6.
2. HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-717-8927-5.
3. MACHOVÁ, Jitka a Dagmar KUBÁTOVÁ. *Výchova ke zdraví*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2715-8.
4. ČELEDOVÁ, Libuše a Rostislav ČEVELA. *Výchova ke zdraví: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3213-8.
5. MATOUŠEK, Oldřich, KROFTOVÁ, Andrea. *Mládež a delikvence: Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998, 336 s. ISBN 80-7178-226-2.
6. MALACH, J. *Teorie metodiky výchovy*. Praha: Univerzita Jana Ámose Komenského, 2007. 228 s. ISBN 978-80-86723-29-7.
7. HÁJEK, Bedřich. HOFBAUER, Břetislav. PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času. Trendy pedagogiky volného času*. Praha: Portál a.s., 2011. 239 s. ISBN 978-80-262-0030-7.
8. ČÁP, Jan. *Psychologie mnohostranného vývoje člověka*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990, 292 s. ISBN 80-04-22967-0.
9. PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-423-6.
10. PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ E.; MAREŠ J. *Pedagogický slovník*. 3. vyd. Praha: Portál, 2001. 322 s. ISBN 80-788071-785798.
11. HÁJEK, Bedřich, Jiřina PÁVKOVÁ a Kolektiv. *Školní družina*. Vyd.1. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-751-5.

12. KLUSOŇ, Václav. *Instituce a odpovědnost. K filosofii ekonomické vědy*. Praha: Karolinum, 2004. 319 s. ISBN 80-246-0772-0.
13. FIALOVÁ, Jana. *Stravovací návyky dětí a školní prostředí: implementace preventivních programů Světové zdravotnické organizace v České republice*. Vyd. 1. Brno: Barrister, 2012. ISBN 978-80-87474-55-6.
14. VOCILKA, Miroslav a kol. *Náplň činnosti středisek výchovné péče pro děti a mládež*. Praha: TECH-MARKET, 1996. 105 s. ISBN 80-902134-5-6.
15. RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik účetnictví daně*. Olomouv: ANAG, 1991. ISBN 80-7263-012-1.
16. FARSKÝ, Miroslav a Iva RITSCHELOVÁ. *Ekonomika a management neziskových organizací*. Ústí nad Labem, 2003. ISBN 80-7044-535-1.
17. TICHÁ, Ivana a Jan HRON. *Strategické řízení*. Vyd. 1. Praha: Credit, 2002. ISBN 80-213-0922-9.
18. ŠILHÁNOVÁ, Hana a kol. *Základní informace o neziskovém sektoru v ČR*. Praha: Nadace rozvoje občanské společnosti, 1996. 45 s.
19. MALINOWSKI, Bronislaw a WITH A PREFACE BY HUNTINGTON CAIRNS. *A scientific theory of culture and other essays*. [Facsim.] reprinted. London: Routledge, 2002. ISBN 04-152-6251-8.

7.2 Elektronické zdroje

20. Jak tráví ve všední den děti svůj volný čas. *Šance dětem: Pomáháme dětem, které neměly v životě štěstí*. [online]. 2013 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/srv/www/content/pub/cs/clanky/jak-travi-ve-vsedni-den-deti-svuj-volny-cas-93.html>
21. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *POLITIKA MLÁDEŽE* [online]. 2014 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/politika-mladeze lidi>. <http://www.msmt.cz/mladez/politika-mladeze>
22. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *KONCEPCE PODPORY MLÁDEŽE 2014 – 2020* [online]. 2014 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/narodni-strategie-pro-mladez>

23. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Titulní stránka/Mládež/ Finanční podpora FINANČNÍ PODPORA* [online]. 2014 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/financni-podpora>
24. Česká televize. *Životní styl českých dětí v mezinárodní studii zcela propadl* [online]. 2012 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1161827-zivotni-styl-ceskych-deti-v-mezinarodni-studii-zcela-propadl>
25. *Titulní stránka/Mládež/Zájmové a neformální vzdělávání ZÁJMOVÉ A NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ* [online]. 2015 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/zajmove-a-neformalni-vzdelavani>
26. *NICM: NÁRODNÍ INFORMAČNÍ CENTRUM PRO MLÁDEŽ* [online]. 2015 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/oblasti/volny-cas/volnocasove-aktivity-v-cr/strediska-volneho-ca>
27. STŘEDISKA VOLNÉHO ČASU. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/oblasti/volny-cas/volnocasove-aktivity-v-cr/strediska-volneho-ca>
28. Historie města. *Litvínov: oficiální web města* [online]. Litvínov, 2008 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.mulitvinov.cz/historie-mesta/d-420325>
29. Litvínov - historie a památky. *E-region: regionální internetový magazín pro volný čas* [online]. [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.e-region.cz/destinace/litvinov-historie-a-pamatky>
30. O škole. *SSZŠ Litvínov* [online]. [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.sszslitvinov.cz/skola/o-skole>
31. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016: Škola v pohybu, vzájemnou podporou k úspěchu. *SSZŠ Litvínov* [online]. Litvínov, 2016 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://www.sszslitvinov.cz/files/pages/89/files/vyrocní_zprava_15-16.pdf
32. Program prevence rizikového chování. *SSZŠ Litvínov* [online]. Litvínov, 2016 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: http://www.sszslitvinov.cz/files/pages/89/files/prevence_plan_2016-2017.pdf

33. Evropský program Mléko do škol. *Program mléko do škol*. [online]. [cit. 2016-03-21]. Dostupné z:http://ec.europa.eu/agriculture/drinkitup/the_school_milk_programme_cs.htm
34. Dotazníková šetření a srovnávací testy. *Kalibro* [online]. 2015 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.kalibro.cz/o-nas>
35. LEGISLATIVA A FINANCOVÁNÍ SOUKROMÝCH ŠKOL. *Zkola* [online]. 2014 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <https://www.zkola.cz/rodice/vybirameskolu/soukrome-cirkevni-skoly/Stranky/Legislativa-a-financov%C3%A1n%C3%AD-soukrom%C3%BDch-%C5%A1kol.aspx>
36. Bez růžových brýlí: Naše mládež očima výzkumů a náš svět i život v něm očima mládeže. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. Dům zahraniční spolupráce, 2014 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/34299/>

Seznam grafů

Graf 1: Trávení volného času mladých lidí.....	17
Graf 2: Členství mládeže ve sportovních, mládežnických a kulturních organizacích.....	29
Graf 3: Užívání návykových látek mladistvých v ČR a Eu.....	31
Graf 4: Vývoj počtu žáků.....	48
Graf 5: Výdaje za rok 2015/2016.....	84
Graf 6: Příjmy za rok 2015/2016.....	85

Seznam schémat

Schéma 1: Strategické zaměření institucí.....	39
Schéma 2: Základní prvky funkcionální analýzy institucí podle Bronislawa Malinowského.....	41

Seznam tabulek

Tabulka 1: Složky tělesné zdatnosti a vhodné pohybové aktivity.....	26
Tabulka 2: Metody sběru dat.....	43
Tabulka 3: Hodnocení analyzovaných oblastí.....	44
Tabulka 4: Ceny obědů 2015/2016.....	53
Tabulka 5: Výsledky testů "Kalibro".....	56
Tabulka 6: Hodnocení vybavení školy.....	59
Tabulka 7: Hodnocení budovy školy.....	60
Tabulka 8: Seznam nabízených kroužků.....	70
Tabulka 9: Hodnocení volnočasových aktivit.....	73
Tabulka 10: Přehled pracovníků školy.....	75
Tabulka 11: Hodnocení personálního zajištění.....	78
Tabulka 12: Hodnocení norem, zásad, směrnic a řádů.....	81
Tabulka 13: Celkové vyúčtování poskytnutých dotací na rok 2015/2016.....	83
Tabulka 14: Vyúčtování dotací poskytnutých SSZŠ z KÚ.....	85
Tabulka 15: Hodnocení finančních prostředků.....	86
Tabulka 16: Celkové hodnocení analyzovaných oblastí SSZŠ.....	89

8 Přílohy

Příloha č. 1: Noviny "Sportovka"

Příloha č. 2: SSZŠ Litvínov

Příloha č. 3: Velká tělocvična

Příloha č. 4: Malá tělocvična

Příloha č. 5: Venkovní hřiště

Příloha č. 6: Školní klub

Příloha č. 7: Knihovnička ve vestibulu školy

Příloha č. 8: Výstava poháru ve vestibulu školy

Příloha č. 9: Sportovní vybavení

Příloha č. 10: Školní družina

Příloha č. 11: Školní družina

Příloha č. 12: Školní kuchyňka

Příloha č. 13: Venkovní prostor před školním klubem

Příloha č. 14: Altán za budovou školy

Příloha č. 15: Školní řád

Příloha č. 16: Exkurze a další akce školy

Příloha č. 1: Noviny "Sportovka"

NOVINY SPORTOVNÍ SOUKROMÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

SPORTOVKA

VII. ROČNÍK - ČÍSLO 1 - ZÁŘÍ 2016

Internetové stránky : www.sszslitvinov.cz	E-mail : skola@sszslitvinov.cz	Telefon : 476 752 896
--	---	-----------------------

Pohodový školní rok přejí zaměstnanci Sportovky

Údaje o škole

Sportovní soukromá základní škola s.r.o. - Škola v pohybu
426 01 Litvínov, Podkrušnohorská 1677
Web : www.sszslitvinov.cz, E-mail : skola@sszslitvinov.cz

Milí žáci, vážení rodiče,

prázdniny současně za námi a jako vždy byly krátké. Věříme, že jste si odpočinuli a že přijemně zahájíme nový školní rok.

O prázdninách se ve škole vymalovaly některé třídy a šatny I. stupně, dokončeny byly drobnější úpravy Interiéru školního klubu a družiny, co některých tříd byl zakoupen nový nábytek a pomůcky.

Z důvodu odchodu kolegyně bylo nutné doplnit sbor o nové kolegyně. Věříme, že se ve škole rychle zadaptují a budou pro školu a pro výuku při osmi.

Stěžejním dokumentem školy v oblasti výchovy a vzdělávání je školní vzdělávací program „ŠKOLA V POHYBU“, který jsme doplnili v textové části s ohledem na novelu školského zákona o Informace k tzv. inkluzi. Ostatní zásadní dokumenty školy (školní řec, pravidla hodnocení) zůstávají beze změny. S dokumenty se můžete seznámit na webu školy, který uspěl v prestižní soutěži o kvalitní webové stránky škol, kde jsme obsadili 2. místo! Proto doufám, že na webu najdete všechny potřebné informace, ale i aktuální fotografie.

Budeme pokračovat v tom, co je ve Sportovce standardní: péče o vyučování, pestrá nabídka zájmových kroužků, práce školního žákovského parlamentu, týdenní výjezdy třídních kolektivů II. stupně v září a říjnu, kurzů, motivační soutěž TOP 40, atd. Spolupracovat

Třídní schůzky a konzultace :

6.9.2016	Třídní schůzky pro I. ročníky, 5. A, 5. C
8.9.2016	Třídní schůzky pro I. a II. stupeň
7.-16.11.06	Konzultační třídní schůzky - TRIA
18.11.2016	Řed tetské volno
15.12.2016	Informační odpoledne
20.4.2017	Třídní schůzky
18.5.2017	Konzultační odpoledne na pozvání

Vybrané školní akce :

ZÁŘÍ

Adaptační pobyt žáků

ŘÍJEN

Zahradní slavnost

Den otevřených výuky

PROSINEC

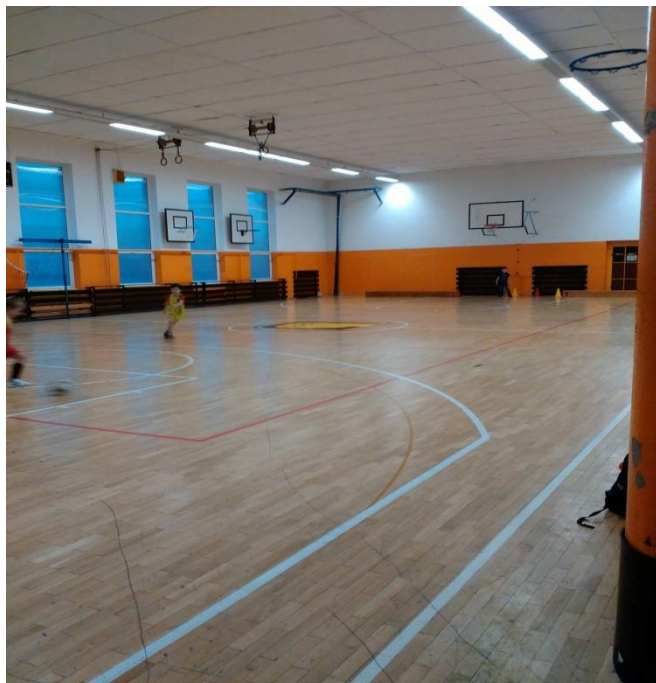
Zdroj: SSZŠ Litvínov

Příloha č. 2: Budova školy

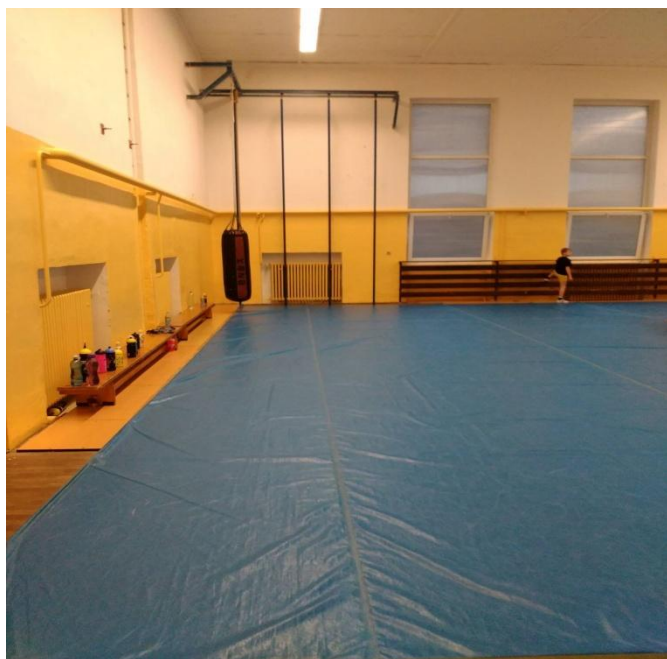
Zdroj: Vlastní

Příloha č. 3: Velká tělocvična

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 4: Malá tělocvična

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 5: Venkovní hřiště

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 6: Školní klub

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 7: Knihovnička ve vestibulu školy

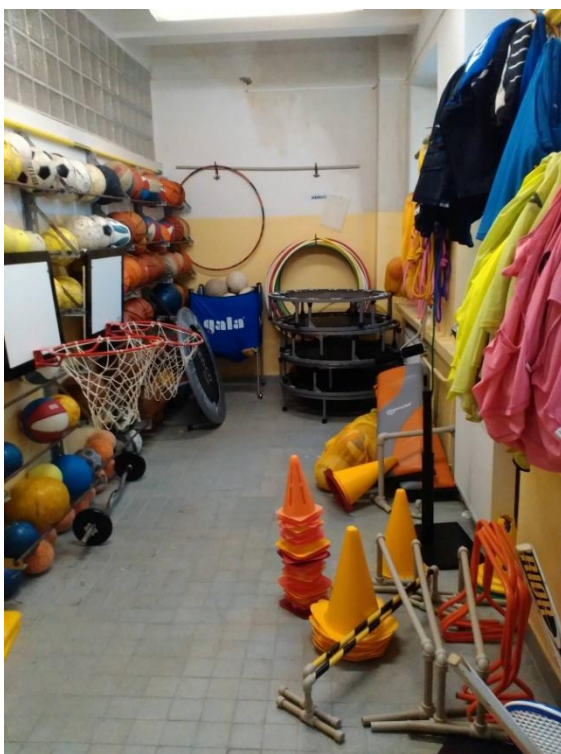
Zdroj: Vlastní

Příloha č. 8: Výstava pohárů ve vestibulu školy

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 9: Sportovní vybavení

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 10: Školní družina

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 11: Školní družina

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 12: Školní kuchyňka

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 13: Venkovní prostor před školním klubem

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 14: Altán za budovou školy

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 15: Školní řád

Společnost: Společnost základní škola s.r.o. Postránská 1377, 436 01 Lány u Želče	
Organizační řád školy	
Část č. 2 – školní řád	
Čj.:	SSZŠ 216-2015
Vypracoval:	Mgr. Pavel Škramlík, ředitel školy
Schválil:	Mgr. Pavel Škramlík, ředitel školy
Dne:	26.8. 2015
Pedagogická rada projednala dne:	1.9. 2015
Platnost ode dne:	1.9. 2015
Účinnost ode dne:	1.9. 2015
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Školní řád

Úvodní ustanovení školního řádu

- Společenství žáků, pedagogů a zákonných zástupců žáků, které tvoří školu se shoduje na tom, že základní podmínkou soužití a rozvíjení vzájemných kvalitních vztahů je smysluplný, srozumitelný a všemi dodržovaný školní řád.
- Společným cílem všech pedagogů, zaměstnanců školy i rodičů je napomáhat každému žákovi v jeho individuálním rozvoji. Umožnit žákům, aby do školy chodili rádi.
- Rodiče mají primární odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte.
- Školní řád vychází z podmínek SSZŠ, s.r.o. a je vydán na základě ustanovení § 30, odst. 1) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) v platném znění.
- Školní řád upravuje zejména:
 - podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky,
 - provoz a vnitřní režim školy,
 - podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před patologickými jevy a projevy diskriminace,
 - podmínky zacházení s majetkem školy ze strany žáků.
- Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.
Tato pravidla jsou pro svoji rozsáhlost uvedena v díli, samostatné části školního řádu - ve směrnici "Školní řád - pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů".

Řád má tyto části:

A. Řád pro žáky

- Práva žáků.
- Povinnosti žáků.
- Organizační a jiné pokyny.
- Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.
- Docházka do školy, omlouvání nepřítomnosti.

Organizační řád školy – školní řád – součást 2 – školní řád

strana 1

Zdroj: Interní zdroje

Příloha č. 16: Exkurze a další akce školy

5.4.2 Exkurze a další akce tříd

Datum	Třída	Cíl výjezdu
2. 9. – 15. 10.	1.B 3.ABC 4.ABC 5.AB 6.AB 7.AB 8.AB	Adaptační pobyty – Jesenice
9.12.	1.B 2.B	Výukový program – Vánoční tvoření Lesná
31. 3.	4.A	Exkurze – Kopisty
22. 4.	8.B	Výukový program – Den Země Lesná
26. 4.	8.A	Výukový program – Den Země Lesná
9. 11.	9.AB	Veletrh SS – Socrates v Mostě
9. – 15. 1.	LVK 7. tříd	Krkonoše - Velká Úpa
23. – 26. 5.	4.C 5.A	Ozdravný pobyt
30. 5. – 3. 6.	4.AB	Ozdravný pobyt
6. – 10. 6.	2.B 3.C	Ozdravný pobyt
12. – 17. 6.	1.B 3.B	Ozdravný pobyt
31. 5.	9.AB	Exkurze – Terezín
1. 6.	6.AB	Exkurze – Technické Plzeň
10. 6.	5.B	Ornitologická exkurze Šumná
17. 6.	2.A	Exkurze – Klíny
17. 6.	Vítězné TOP 40	Zájezd do parku Mirakulum Milovice
30. 5. – 3. 6.	Vybraní žáci 8. ročníku	Turistický kurz
18. – 24. 6.	Hokejisté 6. – 7. r.	Soustředění – Klášterec n. O.
20. – 28. 6.	Třídy I. a II. stupně	Školní výlety

Zdroj: [31]